

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (1717) 1983 SAUSIS-JANUARY 13

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Spaudos metai

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba 1983 metus paskelbė "Aušros" metais, nes suėjo 100 metų nuo jos pasirodymo. Žinoma, tai svarbus istorinis įvykis, vertas specialaus tautos dėmesio. Bet tai neviskas. Ši "Aušros" sukaktis yra daugiau nei istorinio įvykio paminėjimas. Tai drauge ir lietuviškos spaudos metai. Nors apie tai mūsų veiksniai nėkalba, tačiau ir be to aišku, kad su šimtmete "Aušra" siejasi ir dabartinė spauda, reikalinga specialaus mūsų visuomenės dėmesio. Girdėti, kad Čikagoje ofsetiniu būdu perspausdinama ir dauginama visa ketverių metų "Aušra". Tai graži iniciatyva, kuri įgalins visuomenę iš arti pamatyti bei paskaityti istorinę "Aušrą". Bet to negana. Istorinė "Aušra" turi pažadinti visuomenės dėmesį ne tik praeičiai, bet ir dabarčiai. O tai ir yra vienas spaudos metų uždavinių — pažadinti visuomenės dėmesį lietuviškajai spaudai. Jeigu tai bus pasiepta plačiu mastu, spaudos metų paskelbimas bus vaisingas. Kaip ir lietuviškos parapijos, jaunimo, švietimo... metai, taip ir spaudos metai apeliuoja į visą pirmą visuomenės dėmesį. Kai skelbiamieji metai atsiduria visuomenės dėmesio centre, atsiranda ir naujos iniciatyvos, ir naujų sprendimų, ir naujos pagalbos, ir daugiau veiklos siekiama linkme.

SPAUDOS srityje visuomenės dėmesys yra ypač svarbus veiksnys. Lietuviškoji spauda negali gyvuoti, jeigu ja nesidomi visuomenė. Nėra abejonės, kad mūsų tautiečiai domisi gyvenamojo krašto spauda. Daugelis jų prumeruoja net po kelis vietinius laikraščius bei žurnalus, bet nevsi prumeruoja lietuviškus laikraščius. Vieni teisinasi lėšų stoka (pensininkai), kiti — laiko neturėjimu, tretį sako, kad lietuviškoji spauda neįdomi, ketvirtį apgailestauja nemoką pakankamai lietuvių kalbos ir t.t. Žodžiu sakant, norint mušti šunį, lazda visuomet galima rasti. Deja, tokiais pasiteisinimais problema neišsprendžiama. Jais kertami smūgiai lietuviškajai spaudai, kurios tiražai tolydžio mažėja, išskyrus vieną kitą laikraštį. Jei mūsų visuomenės dėmesys savajai spaudai nepadidės, ji pradės dar sparčiau mažėti ir nykti. Dėlto spaudos metais ypač svarbų mobilizuoti visuomenės dėmesį savajai spaudai. Yra dar daug šeimų, kurios neskaitytų nė vieno lietuviško laikraščio. Patriotinės organizacijos turėtų jas pasiekti ir pasiūlyti spaudos metais prumeruoti vieną ar kitą laikraštį. Tiesa, buvo laikur skelbiami spaudos platinimo mėnesiai, bet beveik niekas jos neplatinė, ir skelbimai iš laikraščių puslapių nenužengė į gyvenimą. Gal tai buvo per trumpas laikas. Išties spaudos metai turėtų duoti pakankamai progų ta linkme pajudėti.

APELIUOJANT į visuomenės dėmesį, būtina kreiptis specialiu žodžiu į jaunąją kartą. Jaunose šeimose kaip tik labiausiai ir trūksta lietuviškos spaudos. Jose pilnų įvairių komikų, magazinų, dienraščių, bet dažnai nematyti nei lietuviško laikraščio, nei lietuviškos knygos. Mat jų domesys lietuviškam gyvenimui yra jau žymiai silpnėjęs. Lietuviškasis pasaulis joms darosi tolimesnis. Čia į pagalbą turėtų ateiti veiklios lietuviškos šeimos ir paskatinti lietuviškos spaudos neturinčias šeimas užsisakyti vieną ar kitą laikraštį. Vardadienių bei gimtadienių progomis galėtų užsakyti lietuvišką laikraštį kaip dovaną, kuri prapatintų prie lietuviško leidinio ir paskatintų ateityje jį prumeruoti. Antras praktiškas būdas — sudaryti lietuviškų laikraščių neskaitančių sąrašą su tiksliais adresais ir pasiūsti vieno ar kito laikraščio administracijai, kad sistų keletą numerių susipažinti nemokamai. Pvz. "T. Žiburių" administracija norintiem susipažinti siūnčia nemokamai laikraštį net šešias savaites ir pirmąsias metais naujiems skaitytojams duoda žymią nuolaidą (\$12 į metus vietoj \$17). Trečias būdas — tai geras kaimynų žodis apie lietuvišką laikraštį. Kaimyno pasakatinimas gali rasti naują prumeratorių. Žodžiu sakant, veiklioji visuomenės dalis turi veikti pasyviai ir į palenkti lietuviškajai spaudai, laukiančiai visuotinio tautiečių dėmesio.

KANADOS ĮVYKIAI

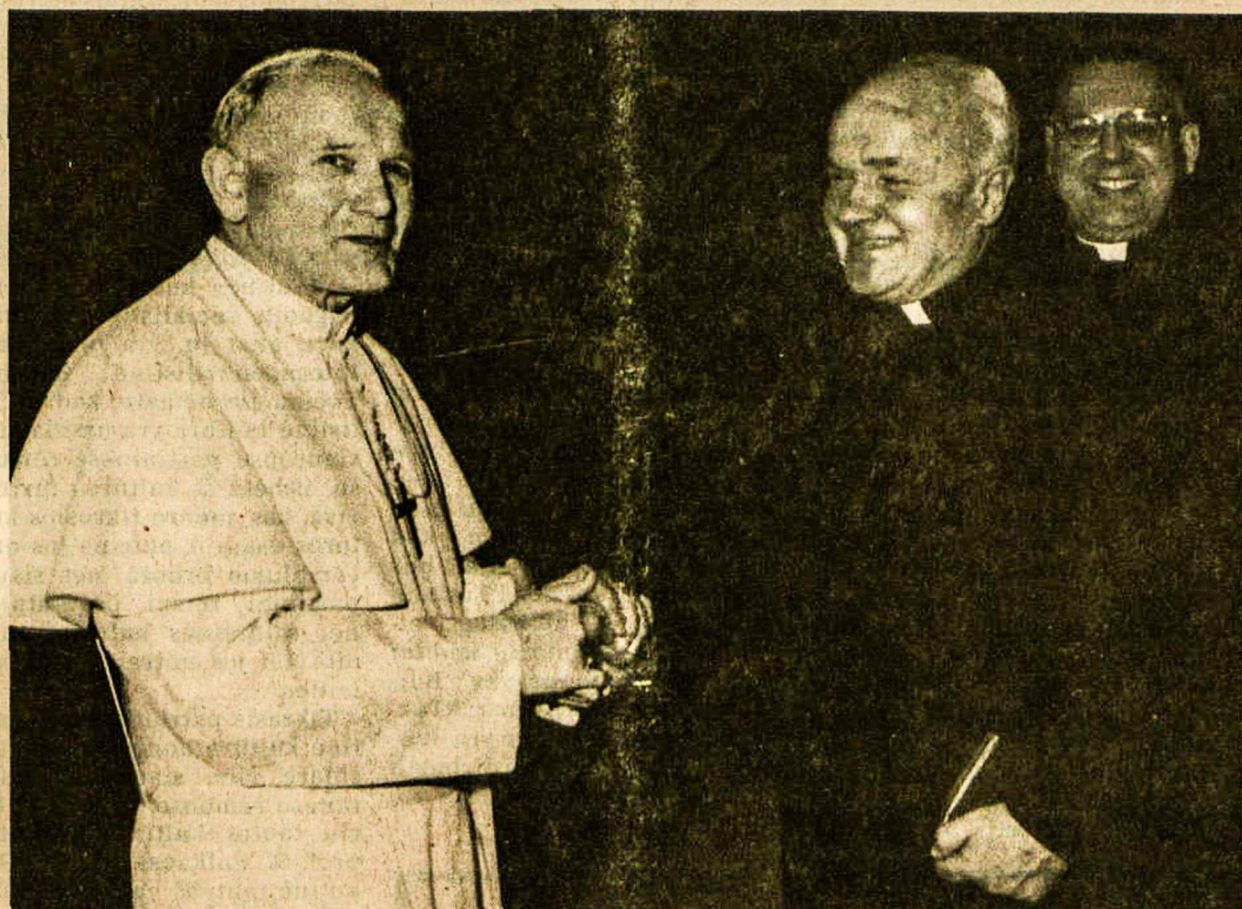
Premjero kelionės

Kanados ministeris pirm. P. E. Trudeau pradėjo 18 dienų trukmiančią kelionę Toluimuo- uose Rytuose. Ta viešnagė buvo pradėta Hong Konge. Kelionės tvarkaraštis yra įtrauktas į aplankymai Tailandijoje, Singapūre, Malezijoje, Indonezijoje, mažajame Brunėje, Filipinuose ir Japonijoje. Šios išvykos tikslas esąs padidinti Kanados gaminių pardavimą tose šalyse. Kartu su P. E. Trudeau išskrido vyresnysis jo sūnus Saša, apie 25 valdžios pareigūnai bei kiti pagalbinių. Remiantis statistikos duomenimis, Kanados eksportas užsienin 1981 m. pasiekė \$160 milijonų, tačiau iš to sumos tik vienas bilijonas buvo gautas iš Pietryčių Azijos šalių, kurioms šioje kelionėje tenka pagrindinis dėmesys.

Tailandijoje pasirašyta sutartis pasikeisti kalbiniais, kad

jie baumes galėtų užbaigti savo šalies kalėjimuose. Kanados kalėjime tėra vienas Tailandijos pilietis, Tailandijos kalėjimuose — septyni kanadiečiai, ten suimti ir nuteisti už narkotikų gabenimą. Iš tokių asmenų susigrąžinimo Kanada nebus naudos. Jie stengsis atgauti laisvę ir vėl pradėti narkotikų platinimą, žudantį kanadiečius, ypač jaunimą. P. E. Trudeau atmetė Tailandijos vyriausybės prašymą padidinti pabėgėlių iš buvusios Indokinos įsileidimo Kanadai. Esą tokio žingsnio neleidžia imtis rekordinis nedarbas. Vyriausybė tada susilauktų priekaištų, kad rūpinasi ne darbo neturinčiais kanadiečiais, o atsivežtais pabėgėliais.

Iš kelionės maršruto buvo išjungta laisvosios Kinijos (Nukelta į 8-tą psl.)

Šv. Tėvas JONAS-PAULIUS II, kreipiantis daug dėmesio Lietuvai, su lietuvių kunigais Romoje — sveikinasi su Šv. Kazimiero kolegijos ekonomu monsinjoru ANTANU JONUŠU; už jo — arkivyskupas pronuncijus J. V. BULAITIS Centrinėje Afrikoje

Dabarties problemos — Amerikos klaidos

Sovietų rašytojo A. Solženicino pareiškimai JAV senatoriui J. LeBoutillier, išspausdinti žurnale "Religion in Communist Dominated Areas" 1981 m. 10, 11 ir 12 nr.

— Jūs tvirtinate, kad per pastaruosius 30 metų Amerika darė klaidas savo radijo laidoje, skirtose sovietiniams gyventojams ir kad trečiasis pasaulinis karas, galbūt jau artėjantis, būtų buvęs išvengtas, jei anos klaidos nebūtų įvykusios?

— Taip. Aš baiminuosi, nes jūsų teoretikai, susiję su radijo programomis, to nesupranta iki šios dienos. Ir šiandieną, net pastaraisiais metais, užimtoji pozicija ne tik nėra pagerėjusi, bet net pablogėjusi pvz. "Laisvės radijuje". Norint teisingai formuluoti bendrąją kryptį, reikia aiškaus atsakymo bent į du klausimus. Visų pirma: kokia yra būklė tose šalyse, į kurias siunčiamos radijo laidos? Antra: kokia yra prispaustųjų būklė, kokie jų poreikiai, koks jų dvasinis alkis? Vakari, visi Vakari, įskaitant JAV, atrodo fatališka nepajėgia suprasti būklės komunistiniuose kraštuose, susidaro malonius vaizdus, iliuzijas ir jomis vadovaujasi. Noriu jums priminti, kad 30-jų dešimtmetyje baisaus Stalino teroro metu, kai Stalinas sunaikino milijonus žmonių, jūs vėdamieji straiptiniai kėlė Sov. Sąjungą kaip globalinio teisingumo šalį, kurioje įgyvendinama geriausia tiesa visoje žemėje. Ir tuo pačiu metu jūsų prezidentas Rooseveltas ištiesė pagalbos ranką Stalinui, o jūsų prekybininkai atskubėjo su technine pagalba, be kurios Stalinas nebūtų galėjęs išplėsti savo pramonės. Vėliau, baigiantis karui, Amerikos vyriausybė be jokio reikalo padovanojo Stalinui visą Rytų Europą, o Kiniją atidavė komunistui. Klausimas: ko siekdami Vakari paaukojo Rytų Europą?

— Norėčiau būti labiau specifiskas. Ar manote, kad anuo metu prezidentas Rooseveltas ir Amerikos vyriausybė klaidingai suprato sovietinę valdžią? Ar tai buvo žmonės, neverti draugystės?

— Anuomet amerikiečiai turėjo suprasti, kad sovietinė valdžia buvo savo tautos priešinys. Bet jie to nesuprato. Rooseveltas vyriausybė ir vėliau viešojo Amerikos opinija per išstisus dešimtmečius neskyrė

sovietinės valdžios nuo jos prispaustųjų gyventojų, nors iš tikrųjų tai du kategoriškai priešingi dalykai. Dabar jūs džiaugiatės stoiska Lenkijos laikysena, bet kodėl jūs atidavėte Lenkiją komunistinei vergijai, kodėl?

— Šiandieną labai madinga sakyti: kodėl tie vergai Sov. Sąjungoje nenori kovoti už savo laisvę? Bet aš laikau vergais ne tuos, kurie sėdi kalėjimuose, bet tuos laisvuosius žmones, kurie mato statomus kalėjimus ir laimina juos — tegu juos stato! Neseniai buvo prisimintos Berlyno sienos metinės. Kas ten yra vergai? Rytų vokiečiai, kurie negalėjo sukludyti tos sienos statybos, ar Vakarių galybės, kurios ramiai stebėjo Berlyno sienos statybą ir neįsikišo? Tie yra vergai V. Vokietijoje, kurie išėjo demonstruoti prieš JAV valstybės sekretoriaus Haigo atvykimą, kurie šiandieną tiesia savo rankas į sovietų grandines, kurie savanoriškai yra pasirošę vykti į Gulagą. Tai tie yra vergai!

— Prieš kalbant apie Kiniją, kodėl, atvirai sakant, yra taip madinga pažangiujų veikėjų sluogsnuose girti valdžias Nikaragvoje, partizanus Salvadoro, vyriausybės Kambodijoje ir Vietname?

— Tai fatališka istorinė liberalizmo klaida nematyti priešio kairėje, įžiūrėti jį visuomet dešinėje ir manyti, kad jo nėra kairėje. Tai ta pati klaida, kuri suardė rusų liberalizmą 1917 metais. Jis nematė Lenino pavojaus. Tas pats kartojasi ir šiandieną — rusų liberalizmo klaida karstojama pasauliniu mastu visur.

— Ar manote, kad mūsų politika, siekianti suartėjimo su Raudonąja Kinija, yra to paties lygio, kaip ir Roosevelto draugystė su Stalinu?

— Taip, ji yra to paties lygio. Jeigu kartojate aną klaidą šiandieną... Dabartinė Kinija yra tokioje pat būklėje, kaip ir Sov. Sąjunga 30-jų dešimtmetyje; jai reikia visko. Jai reikia Amerikos pagalbos. Jei dabar aprūpinsite Kiniją Amerikos gaminiais ir ginklais, kurį laiką ji bus atspara prieš Sov. Sąjungą, bet ir tai nėra tikra. Jei apginkluo-

site Kiniją, tai ilgainiui jūs atiduosite jai pusę Žemės, t.y. tą antrąją pusę, kurią dabar turi Amerika. Tada neturėsite jokios apsaugos.

— Dabar palieskime vidaus būklę Sov. Sąjungoje. Mūsų žmonės nežino, koks iš tikrųjų yra gyvenimas Sov. Sąjungoje nei iš spaudos, nei iš televizijos.

— O Sov. Sąjungoje gyvenantiems dar sunkiau gauti patikimą informaciją. Žinios sovietinėje spaudoje ir televizijoje yra iškraipytos iki neatpažinimo. Vidaus informacija dar labiau iškraipyta. Sov. Sąjungos gyventojai tik labai miglotai žino kas dedasi pasaulyje, o kas dedasi kaimyniniame miestyje, kaimyninėje šalyje, nieko nežino. Dėlto užsienio radijo programos jiems yra labai svarbios — tuo būdu jie sužino apie save ir kitus.

— Amerikoje Vietnamo karo metu visi amerikiečiai galėjo sekti karo įvykius televizijoje per žinias. O ar eilinis sovietų pilietis pvz. žino kas dedasi Afganistane?

— Visa, ką jis girdi iš valdžios, yra iškraipyta. "Amerikos Balso" klaida yra ta, kad jis naudoja ribotais informacijos šaltiniais. Jis pvz. mano, kad turi teisę skleisti tik tokias laidas, kurios neerzina komunistų vadų, ir vengti gausios antikomunistinės medžiagos. Pvz. yra antikomunistinis emigrantų žurnalas "Posėv" Frankfurte a. M. Jame yra daug medžiagos apie Afganistaną. Jo korespondentai keliauja į Afganistaną ir susitinka su afganistaniečių kovotojais. Niekad "Amerikos Balsas" nesizemina ir nepanaudoja to leidinio medžiagos savo laidosms į Sov. Sąjungą, nes ji ateina iš perdaug antikomunistinio šaltinio. Vietoje to "Amerikos Balsas" maitina mus trečiaisiais pranešimais apie tai, ką išgirsta diplomatai iš trečių lūpų. Tuo būdu "Amerikos Balsas", užuot davęs mums tikras žinias, palieka mus neinformuotus. Tai yra surišta su klaidingu principu, taikomu "Amerikos Balsui" — jis turi veikti kitaip, kad, gink Dieve, nepažeistų valstybės departamento. Ir

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PRAHOJE POSĖDŽIAVE VARŠUVOS SAJUNGOS ŠALIŲ VADAI pasiūlė Atlanto Sąjungai pasirašyti nepuolimo sutartį taikai užtikrinti, ginklavimosi varžyboms sustabdyti. Pasiūlymas yra propagandinio pobūdžio, siekiantis sustabdyti 108 vidutinio nuotolio JAV "Pershing 2" raketų ir 464 skraidančių atominių bombų įvežimą V. Europon. Iš tikrųjų nepuolimo sutartis tarp Varšuvos ir Atlanto Sąjungų nepašalintų karo grėsmės. Tokią sutartį 1939 m. pasirašė Ribbentropas su Molotovu, bet ją po 22 mėnesių sulaužė A. Hitleris. Sovietų Sąjungos istorija taipgi yra pilna visokių draugiškumo sutarčių, kurios, patogiame momentu atėjus, buvo išmestos į šiukšlyną. Naudos iš nepuolimo sutarties turėtų tik Varšuvos Sąjunga, atsikračiusi amerikietišku

"Pershing 2" raketų ir skraidančių bombų. Prieš jas dabar vedama pasaulinio masto propaganda, organizuojamos demonstracijos, nors sovietinės "SS-20" vidutinio nuotolio raketos jau yra nukreiptos į taikinius V. Europoje. Su propaganda buvo susietas ir ankstesnis J. Andropovo pasiūlymas tų raketų skaičių europinėje Sovietų Sąjungos dalyje sulyginti su panašiais ginklais Prancūzijoje ir Britanijoje. Nedidelį tokių ginklų skaičių ten sudaro iš žemės ir iš povandeninių laivų iššaunamos raketos, oficialiai neįjungtos į Atlanto Sąjungos arsenalą, turinčios tik po vieną atominį užtaisą. Sovietinės "SS-20" raketos turi po tris atominius užtaisus, kuriuos galima nukreipti į skirtingus taikinius V. Europoje. Tad šių ginklų skaičiaus sulyginimas Varšuvos Sąjungą paliktų trigubai stipresnę už Atlanto Sąjungą. Be to, sovietinės "SS-20" raketos, net ir išvežtos Sibiran už Uralo kalnų, yra pajėgios pasiekti dalį taikinių V. Europoje. Jas taipgi lengvai būtų galima sugrąžinti europinėn Sovietų Sąjungos dalin. JAV "Pershing 2" raketos ir skraidančios bombos taikinius Sovietų Sąjungoje tegali pasiekti iš V. Europos arba iš sausos ir lėktuvų, povandeninių laivų.

Parlamento rinkimai
V. Vokietijos prez. K. Carstensas Bundestago, žemųjų parlamento rūmų, rinkimus paskelbė kovo 6 d. Kancleris H. Kohlįs koalicinę kancelerio H. Schmidto socialdemokratų vyriausybę pašalino 1982 m. spalio 1 d., savo pusęnį jungęs socialdemokratų rėmus liberalus. Siekdamas naujų parlamento rinkimų, H. Kohlįs tą pačių metų gruodžio 17 d. sąmoningai suorganizavo pasitikėjimo pralaimėjimą savo koalicinę krikščionių demokratų vyriausybę. Šiuo žingsniu buvo sudaryta galimybė prez. K. Carstensui pasiekti naujus rinkimus. Remiantis viešosios nuomonės duomenimis, krikščionis demokratų, kuri tas salas vadina Malvinų salomis ir laiko savo teritorija, nors jų susigrąžinimą ginklo jėga pralaimėjo generolų prestižą palaužiusiu karu.

Netikėta viešnia
I. Falklando salas atskrido Britanijos premjerė M. Thatcher, norėdama pagerbti tų salų gyventojus, ten žuvusius britų karius, aplankyti dabartinę jų igulą. Iš tikrųjų tas apsilankymas turėtų būti susietas su salų sukaktimi. Prieš 150 metų jos tapo Britanijos kolonija. Premjerės apsilankymas sukėlė aštrius protesto balsus Argentinoje, kuri tas salas vadina Malvinų salomis ir laiko savo teritorija, nors jų susigrąžinimą ginklo jėga pralaimėjo generolų prestižą palaužiusiu karu.

Šiame numeryje:

- Spaudos metai
- "Aušros" sukaktis — žvilgsnis ne tik praeitį, bet ir dabartinę
- Dabarties problemos — Amerikos klaidos
- Iš JAV senatoriaus pokalbio su rusų rašytoju Solženicinu
- Sovietinis patriotizmas — rusiškas nacionalizmas
- Lietuvos pagrindinio spauda apie sovietinį patriotizmą
- Komunistų taikiny — jaunimas
- Kremliaus atstovo pavergtę Lietuvoje Dybenkos pareiškimai
- Kauno getas žydų leidinyje
- Yehudos Bauerio knyga apie getų likimą Europoje
- Rūpintojėlių žemė
- Ištrauka iš Lietuvos pagrindinio leidinio "Dievas ir tėvynė"
- Susipažinkime su Dovydu Geringu
- Iš Lietuvos kilęs muzikas garsėja amerikiniuose koncertuose
- Kai vaikaitis atvyksta pas močiutę
- Beletristinio pobūdžio išeivisko gyvenimo vaizdelis
- Evangelistai pašto ženkluose
- Keturi evangelistai autoriai Šveicarijos pašto ženkluose
- Bejieškant vyskupo tako
- Aloyzo Barono "30 istorijų suaugusiems" ir jos vertinimas

TEVIŠKOS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Laidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata \$17, pusmetinė — \$9. Rėmėjo prenumerata \$25
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
tūrinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$17.00 per year, \$9.00 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II š. m. sausio 5 d. paskelbė paskyrimą 18-kos naujų kardinolų. Jų tarpe yra Varšuvos arkivyskupas J. Glemp, Paryžiaus arkivyskupas Lustiger, Čikagos arkivyskupas J. Bernardin, Rygos vyskupas J. Vainovs. Visus nustebeino pastorojo paskyrimas, juoba, kad jis yra 87 metų amžiaus ir dėlto neturi teisės dalyvauti naujo popiežiaus rinkimuose. Manoma, kad šiuo mostu Šv. Tėvas norėjo atkreipti pasaulio dėmesį į katalikų būklę Baltijos respublikose. Naujame kardinolų sąrašė, deja, nėra arkiv. P. Marciniaus pavardės. Jo kandidatūrai pakenkė tarptautinės spaudos užsiuolimas dėl bankinių Vatikano reikalų. Dabar iš viso yra 138 kardinolai, bet tik 120 jų turi balsavimo teisę popiežiaus rinkimuose. Naujų kardinolų priėmimo-įvesdinimo iškilmės įvyks Romoje š. m. vasario 2 d.

Kardinolų suvažiavimas, įvykęs Vatikane 1982 m. lapkričio 23-28 dienomis, svarstė eilę klausimų: Vatikano kurijos reforma, naująjį K. Bendrijos teismą, Vatikano lėšas ir banko reikalus ryšium su Banco Ambrosiano skandalu. Vatikano kurijos reformų srityje buvo atkreiptas dėmesys į šiuos pagedavimus: 1. reikia tinkamesnio teologinio aptarimo kurijos veiklos tarnyboje popiežiui ir visuotinei Bendrijai; 2. reikia didesnio dėmesio sielovadinei plotmei; 3. reikia koordinuoti įvairius Vatikano vienetų, pagal jų atliekamą darbą, kad jis būtų našesnis; 4. Vatikano kurijai reikia glaudžiau bendradarbiauti su įvairių kraštų vyskupų konferencijomis bei aiškiau formuluoti oficialių ryšių bei santykių tarp Vatikano kurijos ir pasaulio vyskupų sinodo. Kardinolai peržiūrėjo visą ligšiolinio darbo kryptį naujo teismo paruošime.

Kardinolams buvo pateikta Vatikano valstybės 1981 m. finansinė apyskaita: pajamos — 99,391 milijonas litų, kurių 28,641 milijonas gautas aukų pavidalu iš visų pasaulio parapijų rinklavių; išlaidos — 94,610 milijonų litų, kurių 55,453 milijonai išleisti 3,395 Vatikano tarnautojų algoms bei 1,567 buvusių tarnautojų pensijoms. Nūtarė, kad ateityje bus pateikiama vieša Vatikano valstybės finansinė apyskaita kiekvienais metais. Vatikano banko padėtį svarstant paaiškėjo, kad bankas buvo slapta panaudotas Calvi bei jo vadovaujamo Ambrosiano banko ir jo padaliniių veiklai. Vatikano bankas, pats nežinodamas (išorinės transakcijos buvo nekalios), tapo 10 neaiškių P. Amerikos bendrovių dalininku. Vatikano banko pirmininkas arkiv. Paulius Marcinkus bei jo pavaldiniai tą padėtį sužinojo tik 1981 m. liepos mėnesį. Kardinolai pilnai išteisino arkiv. Marcinkų ir pagyrė jo tuometinę laikyseną. Jie taipgi pareiškė, kad visapusiškai remia jį dabar.

Kristaus prakartėlė pirmą kartą istorijoje buvo įrengta Šv. Petro bazilikos aikštėje Jono-Pauliaus II pagedavimu. Prakartėlės statulų rinkinys buvo sudarytas iš 19 š. skulptūrų, dvigubai didesnių nei natūralus žmogaus ūgis. Tas skulptūras prakartėlėje 1846 m. buvo užsakęs italas princas Aleksandras Torlonia pas italą skulptorių Pietro Cantagalli. Visos statulos yra išdrožtos iš medžio. Statulų rinkinį vėliau princas padovanojo šv. Vincentui Palotti, palotiniečių vienuolių steigėviui, kuris kas metai jas išstatydavo Kalėdų metu Romos miesto centre esančioje Sant' Andrea Della Valle šventovėje. Paskutiniiais laikais jau eilę metų nebenaudojamas rinkinys 1969 m. buvo palotiniečių paskolintas V. Vokietijoje vykstančiai parodai ir ten pasiliko. Dabar, popie-

žiui paprašius, Vatikano muzėjus vadovai kreipėsi į palotiniečių vienuoliją, ir statulos buvo atgabentos iš Vokietijos į Vatikano aikštę. Statulų rinkinys susideda iš kūdikių Jėzaus, Marijos, Juozapo, 2 pievienėlių ir 3 karalių. Taipgi popiežiaus pagedavimu šiais metais Šv. Petro aikštėje buvo pastatyta didžiulė 45 pėdų aukščio kalėdinė eglutė. Kūčių vakarą pats popiežius prakartėlę pašventino.

Šv. Tėvas konsekravo 10 naujų vyskupų, jų tarpe 2 lenkus ir 2 čekoslovakus. Naujieji lenkai vyskupai yra: mons. Julius Paetz, naujasis Lomžos vyskupas, ir mons. Zenon Grochowski, kuris užims Apaštališkosios Signalizacijos tribunolo sekretoriaus vietą. Čekoslovakai — mons. Domenico Hrusovski ir mons. Jaroslav Skarvada — paskirti užsienyje gyvenančių čekoslovakų sielovada.

Majoras Roland Buchs, 42 m. amžiaus šveicaras, Jono-Pauliaus II paskirtas naujuoju Vatikano šveicariškosios sargybos vadu ir pakeltas į pulkininko laipsnį. Jis perima pensijon pasitraukiančio plk. Franz Pfyffer von Antishofen vietą. Naujasis vadas yra gimęs Duedingen mieste, buvęs vieno šveicarų banko vedėju ir įstojęs į Vatikano šveicariškosios sargybos pulką 1976 m. Jis yra vedęs, augina 5 vaikus šeimą ir dabar laisvalaikį studijuoja sociologiją Angelicum universitete Romoje.

Jonas-Paulius II paskelbė šiuos metus Šventaisiais Metais, pažymėdamas 1950-tąją žmonių atpirkimo sukaktį. Tai netikėtas paskelbimas, kuriam nebūvo pasirodęs net Vatikano kurijos žmonės. Popiežius šią žinią paskelbė lapkričio 26 d., užbaigdamas visuotinę kardinolų suvažiavimo sesiją, kurioje buvo svarstytos Vatikano kurijos reformos bei lėšos. Šventieji metai bus oficialiai pradėti Gavėnės pradžioje.

Malcolm Muggeridge, 79 m. amžiaus žymus Anglijos žurnalistas bei knygų autorius, buvęs "Punch" žurnalo redaktorius, 1982 m. lapkričio 27 d. su savo žmona Kitty perėjo į katalikų tikėjimą. Jis buvo gimęs metodistų šeimoje, tačiau jaunystėje tapo laisvamanu, žavėjosi komunizmu ir buvo nepaprastai kritiškas religijos atžvilgiu. Savo grįžimą į tikėjimą ir galiausiai atsivertimą į katalikybę jis iš dalies priskiria albanui vienuolei, motinai Teresei, Meilės misijonierių vienuolijos steigėjai Kalkutoje. 1968 m. jis parengė televizijai dokumentinę programą apie jos pasišventimą vargšams Indijoje. Paskui tuo klausimu parašė ir knygą, pavadindamas tuo pačiu televizijai paruoštos programos vardu "Something Beautiful for God" (Kas kas gražaus Dievui). Jos pavyzdys tada jį nepaprastai sužavėjo.

Malcolm Muggeridge atsivertimui įtakos turėjo ir tokie šventieji, kaip šv. Augustinas, kurio knygą "Išpažinimai" jis atidžiai perskaitė ir pamatė, kad tos knygos atliepė jo meto griūvančią Romos imperijos moralinę aplinką labai tinkamą dabartinei mūsų aplinkai. Galiausiai jį sužavėjo dabartinis K. Bendrijos atliepė jo širdinę moralinę ir širdinę kontrolę, jam atrodžiusi nepaprastai teisinga, nes tai pasipriešinimas išsigimimo krypties, ilgai nuvedančiai į abortus (negimusių kūdikių žudymą) ir eutanaziją (paliečių ir senelių žudymą). Dabar, tapęs kataliku, Muggeridge pasisakė jaučiasi tarsi grįžęs į dvasinius savo namus. Jis su žmona katalikais formaliai tapo mažytėje Hurst Green miestelio koplytėlėje, Sussex provincijoje, Britanijoje. Kun. J. Stš.

Sovietinis patriotizmas – rusiškas nacionalizmas

Sovietinių veikėjų pokalbis Vilniuje, kuriame buvo pabrėžiamas socialistinis patriotizmas, neigiantis Lietuvą, iškeltantis Sovietų Sąjungą. Apie tai rašo Lietuvos pagrindinio leidinio "Tautos Kelias" antrame numeryje

"Literatūros ir Meno" 1980 m. 11 nr. skaitome pokalbį tema "Nacionalinis ir internacionalinis skambesys". Pokalbio dalyviai, kaip ir kitų panašių pokalbių metu, nenagrinėjo pasirinktos temos iš esmės, o pasitenkino tik kaukurius skambiais teiginiais ir vienu kitu iliustruojančiu pavyzdžiu. Žodžių jūroje yra ir tokių posakių, kurie verčia suklusti ir susimąstyti kiekvieną sąmoningą lietuvį.

Štai pokalbio vadovas J. Lazauskas teigia: "Kas, pavyzdžiui, nėra girdėjęs, kad socializmo sąlygomis žmogaus priklausymas kuriai nors nacijai jau nėra jo orumo, jo socialinės vertės matas, nors kiekvienas gali didžiulioti, kad yra tam tikros nacijos narys. Socializmas yra internacionalinis sąjūdis ir daugelio socialistų akimis tautiniai jausmai yra kliūtis į socializmo įsigalėjimą". Taigi, J. Lazausko teiginys reiškia, kad socializmo sąlygomis žmogus, akcentuojąs savo tautiskumą, yra kliūtis į socializmą ir turi mažesnę vertę negu tas, kuris tuos jausmus bus nuslopinęs.

Tačiau pokalbyje buvo pabrėžiamas patriotizmas. Bet koks patriotizmas? Ne tautinis, o tarybinis, socialistinis, internacionalinis. Pokalbio dalyvis S. Venckevičius jau teigia: "Internacionalinis socialistinio patriotizmo pobūdis, nacionalinės kultūros internacionalizacija — objekty-

viai sąlygoti dalykai" ir: "Pagrįstai sakome, kad socialistinis patriotizmas ir internacionalizmas išvirtinotą daugumos respublikos darbo žmonių protuose ir širdyse". Tai gi anot S. Venckevičiaus jau Lietuva dega socialistiniu patriotizmu ir internacionalizmu. Tik perspėja: "Niekada neturime pamiršti, kad gilėjant nacionalinei savimonei, gali pasireikšti svetimos mums tendencijos, ypač praeities idealizavimas".

Tautos praeitis, jos kultūrinis palikimas neleidžia nusiraminti ne tik S. Venckevičiaus, bet ir kitų pokalbio dalyvių širdims. R. Pakalniškis kalbėjo: "Tik nuoseklesnė pažintis su geriausiais broliškų tautų kūriniiais, dažnesni susitikimai su jų rašytojais... gali išblaškyti tą naių pasitenkinimą savimi, per kelias kartas išsilaukusį iš buržuazinės praeities".

Praeities palikimo ir anksčiau sukurtų tautinių vertybių branginimą R. Pakalniškis laiko nacionalinio ribotumo apraška — provinciališkumu. J. Lazauskas mano, kad toji "dvasios provincija" bus įveikta, bet pažymi: "Turėdamas galvoje jos aprašyk įvairių ir gajumą, manau, kad tai padaryti greit nepavyks". Būgta pokalbį paraginimu: "Tur būt darbo šioje srityje yra daugeliui. Kad tik būtų dirbama — įkvėptai, atkakliai, kaip de-

Pokalbyje buvo liečiama tautinė kultūra, tautiskumas, patriotizmas. Bet pokalbio skambesys lietuvių tautai buvo svetimas — internacionalistinis ir siaurai partinis. Pokalbio dalyviai rodė pretenzijas į platų mostą, kalbėjo apie tautinių ribotumą ir "dvasios provincijos" įveikimą. Bet ar ne labiau jie turėtų susirūpinti įveikti savo "dvasios provincializmą", nes pokalbyje blaškėsi siaurame partijos užbrėžtame rate, operuodami tariamais moksliniais marksistinės metodologijos kalvėje nukaltais stampais, bet jau nusivalkiojusiais ir su mokslo nieko bendro neturinčiais.

Vietoje savo tautos meilės jie stato tarybinį, internacionalistinį patriotizmą, kuris tikrovėje yra ne kas kita, kaip rusiškas nacionalizmas. Vietoje tautinės kultūros jie propaguoja socialistinę kultūrą, kuri, anot jų, yra universali, internacionalistinė kultūra. Tačiau jie nemato, kad socialistinė kultūra yra užsidariusi siaurose partiniuose rėmuose, išmeta iš kultūros turinio visa, kas sudaro tikrosios kultūros esmę ir nutrina jos universalumo bruožą, nes siauri partiniai rėmai nesutalpina nei pilnutinės kultūros turinio, nei jos universalinės apimtys.

Tikrasis patriotizmas ir tautinė kultūra anaipol nėra uždėjęs vien siaurose tautiniuose rėmuose. Įžymus lietuvių tautos kultūros filosofas prof. St. Šalkauskis rašo: "Pilnutinė tautybė gaunama tada, kai universalinio turinio kultūra ir tame skaičiuje universalinė pasaulėžiūra yra realizuojama tautinėse lytyse; normalus tautų santykiavimas gaunamas tada, kai tautų meilė pasireiškia kaip lygus moralinis visų tautų, neišskiriamas iš savosios, traktavimas" (Lietuvių tauta ir jos ugdymas, 1933 m., p. 5).

Skaitant pasisakymus, sudaro įspūdis, kad pokalbio dalyviai gerokai yra pažengę nutautėjimo linkme. "Široka strana rodnaja" jiems meiliau skamba negu "Lietuva brangi". Lazauskui raginti "įkvėptai, atkakliai" įveikti "dvasios provinciją" nebuvo reikalo, nes ir be to raginimo ta kryptimi uoliai dirbama. Didžiujamės "Lietuvos" ansambliu, bet jo programa jau dažnai neturi nieko bendro nei su liaudies menu, nei su lietuvių kultūra. Vis labiau girdimas jo ne lietuviškas, o "didžiosios tėvynės" skambesys. Jei ir toliau ta linkme taip progresuos, tai jam labiau tiks vardas ne "Lietuva", o "Rosija".

Ta pat galima pasakyti ir apie rengiamas jubilėines dainų ir šokių šventes, kuriose daugiausia garbinamas Leninas, komunistų partija ir "didžioji tėvynė".

Nutautinimo linkme beveik ištisai darbuojasi ir teatrai. Retas pastatymas neišjuokia, neniekina lietuviui brangių vertybių. Statomi istoriniai veikalai. Bet kaip jie statomi! Lietuvių tautos istoriniai asmenys rodomi sukarikatūrinti, praeitis iškreipta ir suniekinta.

O kaip tarybiniai rašytojai? Poetas Baltakis prisipažina:

Spelioju, kam aš priklausau?
Gal gimtai Lietuvai? O gal
Visoms šalims, visoms tautoms?

Po šiuo prisipažinimu galėtų pasirašyti didelė dalis tarybinių lietuvių poetų. Jie mini Lietuvos vardą, bet Lietuva jiems — tik gimtinė, o tėvynė — nuo Baltijos iki Vladivostoko.

Zinoma, lietuvių tauta dar nemirė ir nemirs, kaip kadaise Kudirka "Tilto atsiminimuose" rašė: "kol tilte bus bent viena mano dalelė. O visų dalių, bičiulių permainingų nesuapėsit. Juk ir jūs patys neamžini".

Bet reikia naujo Maironio, kuris sugebėtų laiku visus įspėti:

Tas ne lietuvis, kuris tėvynę
Baigia kaip kūdikis apleis...
Tas ne lietuvis, kurs jos būdo,
Jos žemės, dainų nemylės.
Neverks, kad patys sūnus žudo,
Kas verta meilės ir garbės.

Stasys Trimonis
ir N. Uosaitis

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, dalyvavusiems mano brolio

a. a. Jono Revo

laidotuvėse ir jį pagerbusiems.

Dėkoju Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. J. Staškui už Rožinį laidotuvių namuose, gedulines Mišias ir atliktas laidotuvių apeigas.

Dėkoju atsiuntusiems gražias gėles, užprašiusiems Mišias už vėlonį, pareiškusiems mūsų šeimai užuojautas spaudoje, nešusiems karstą per laidotuves, palydėjusiems vėlonį į kapines.

Ačiū G. Adomaitienei, parašiusiai nekrologą "Tėviškės Žiburiuose".

Su nuoširdžiu dėkingumu visiems —

brolis Zigmars ir šeima

PADĖKA

1982 metų gruodžio 15 dieną mirė mano mylimas vyras

a. a. Jonas Didžbalis

Nuoširdžiai dėkoju klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už vėlonies lankymą, už atkalbėtą Rožinį laidotuvių namuose, už gedulines Mišias su kun. Pauliu Baltakiu, OFM, ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Nuoširdi ir gili padėka gausiai lietuviams laidotuvių namuose, užprašiusiems šv. Mišias, aukojusiems Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, "Tėviškės Žiburiams", atsiuntusiems gražias gėles ir pareiškusiems užuojautą žodžiu bei raštu.

Ypatingą padėką reiškiu giminėm iš Amerikos ir Kanados.

Gili padėka dr. Gedgaudui, dr. Saunoriui, dr. Beatie, dr. Clarke ir dr. Phillips, kurie taip rūpestingai prižiūrėjo a. a. Joną ligos metu.

Taip pat esu labai dėkinga karsto nešėjams.

Nuoširdus ačiū ponioms už skanius pyragus.

Visiems dėkinga,

Žmona Albina

A+A

mielam tėveliui

STANISLOVUI

amžinybėn iškeliavus,

duką BIRUTĘ STANULIENĘ su šeima ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Toronto Lietuvių Jaunimo Ansamblio "Gintaras" vadovybė ir tėvų komitetas

A+A

mielam tėveliui

STASIUI PACEVIČIUI

iškeliavus amžinybėn, jo dukrą BIRUTĘ

STANULIENĘ su šeima, sūnų Lietuvoje ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Janina, Stasys, Edis ir Diana Bubuliai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pagedavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

Namų telefonas 278-4529

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Sušamos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVES:

Vakaruose —

137 RONCESVALLES Ave.

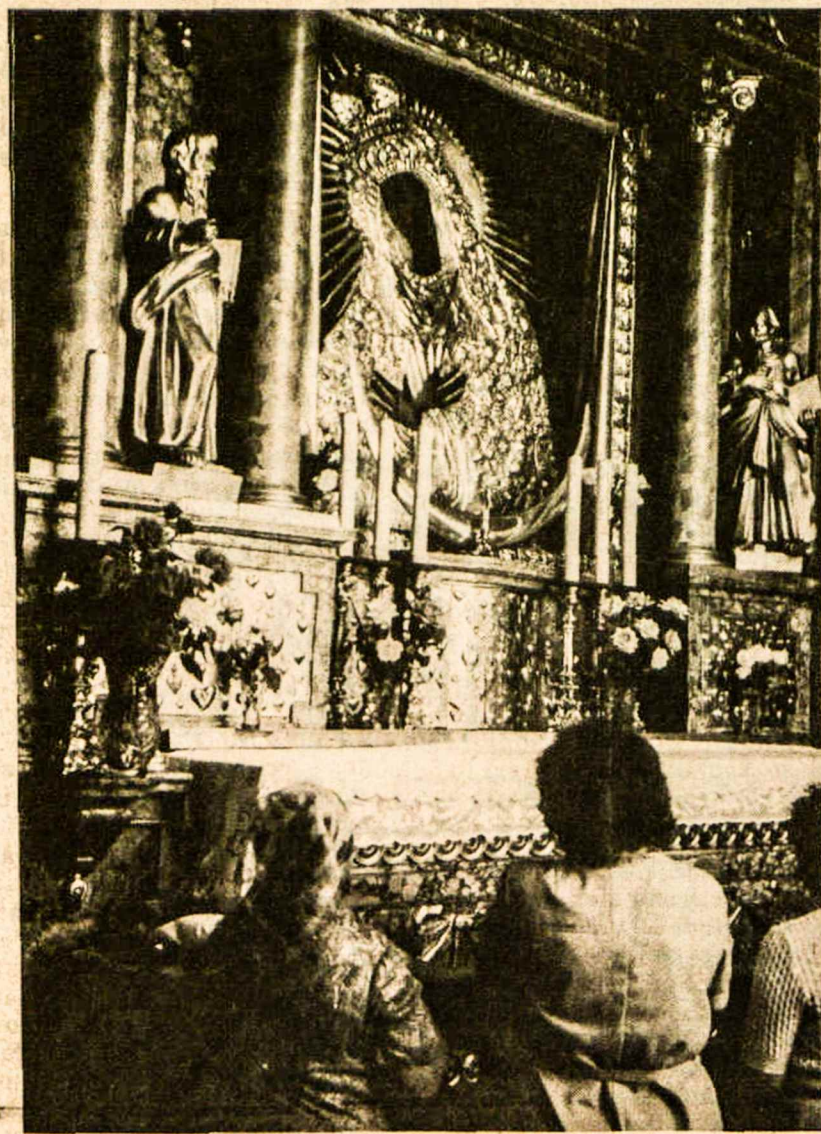
Tel. 537-1442

Rytuose —

2448 DANFORTH Ave.

Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakara

Aušros Vartų Marijos paveikslas ir altorius Vilniuje. Klūpo — lankytojos iš Kanados. Nuotrauka daryta 1982 m. vasarą

Naujasis Telšių vyskupas ANTANAS VAIČIUS, pašventinęs Kretingoje naujai atstatytą bokštą 1982 metais

Komunistų taikiny - jaunimas

Lietuvos kompartijos centro komiteto antrojo sekretoriaus Nika-lojaus Dybenkos pareiškimas, kviečiantis kovoti su jaunimo domesiu tautai ir religijai

Sovietų okupuotoje Lietuvoje yra leidžiamas propagandinis žurnalas jaunimui "Jaunimo Gretos". Iš jo rašinių matyti kompartijos susirūpinimas Lietuvos jaunimo domesiu religiniams ir tautiniams klausimams. Tą susirūpinimą ypač pabrėžė Maskvos atstovas N. Dybenka savo kalboje, pasakytoje 1982 m. birželio 30 d. LKJS centro komiteto visumos posėdyje ("Jaunimo Gretos" 1982 m. 8 nr.). Ten jisai pareiškė:

Šiandieninės jauniosios kartos pasaulėžiūra formuojama vykstant labai aštriai ideologinei kovai. Negali nekelti nerimo atskiros, bet dar pasitaikančios kai kurių vaikų ir merginų politinio naivumo, nacionalistinio atspalvio apraiškos, chuliganiški prasižengimai. Analizuodami tokių atvejų aplinkybes įsitikiname, kad apie politinį šį jaunųjų nesubrendimą negalėjo nežinoti jų mokslo ir darbo draugai.

Pateiksiu vieną pavyzdį. Praėjusių metų gegužės mėnesį buvusio komjaunuolio Margevičiaus, Telšių Žemaitės vidurinės mokyklos dešimtosios klasės moksleivio, "iniciatyva" buvo įsteigta nacionalistinė vadinamoji "jaunojo skauto" grupė. Jos veiklos tikslas buvo platinti anoniminis antitarybinio turinio laiškus. Tik šį metų vasario mėnesį sužinota apie grupės egzistavimą. Štai per visus metus nei mokyklos komjaunimo organizacija, nei pedagogų kolektyvas nesugebėjo imtis priemonių. Sutikite, draugai, kad gausime mokyklos kolektyve nebūvo galima nuo visų nuslėpti minėtos grupės egzistavimą. Panašių faktų buvo Jonavos, Utenos, Plungės rajonuose, Vilniaus ir Kauno miestuose. Komjaunimo komitetai turi panaudoti visas ideologines priemones kryptingai, įtikinamai socializmo pranašumo propagandai, duoti ryžtingą atkirtį bet kurioms žalingoms ideologinėms apraiškom.

N. Dybenka kompartijos vardu smerkia "nacionalinį ribotumą" ir skatina tvirtiau skleistį internacionalizmą.

Dabar, TSRS įkūrimo 60-ojo jubilėjaus metais, ypatingą reikšmę įgyja jaunimo auklėjimas tarybinio patriotizmo ir socialistinio internacionalizmo dvasia. Džiugu, kad internacionaliniam auklėjimui komjaunimo organizacijos skiria daug dėmesio. Plečiasi darbo kolektyvų komjaunuolių ir jaunimo ryšiai su brolišku respublikų jaunimu, sekmin-

gai veikia šimtai internacionalinės draugystės klubų. Čia jūs apskritai teisingai sprendžiate iškeltą uždavinį. Kartais mes dar susiduriame su faktais, kai žmogus pripažįsta internacionalizmą kaip politinį principą, bet iš esmės nėra išsivadavęs iš nacionalinio ribotumo buityje, šeimoje, santykiuose su kitais žmonėmis. Todėl reikia ne tik propaguoti internacionalinius tarybinio gyvenimo būdo pagrindus, bet ir įtvirtinti juos kasdieniniame gyvenime, aktyviai panaudoti tam sargybas TSRS 60-mečio garbei.

Bene labiausiai užkliūva N. Dybenkai religija, kuria jaunimas nesiliauja domėjėsis. Dėlto jis kviečia savo partiečius "vesti puolamąją ateistinę propagandą ir agitaciją", nes Katalikų Bendrijos dėmesys esąs nukreiptas į jaunimą.

Draugai! Partija nuolat ragina mus vesti puolamąją ateistinę propagandą ir agitaciją. Pastarųjų metų stebėjimai rodo, kad katalikų bažnyčia savo propagandos smailę nukreipia į jaunimą. Tačiau komjaunimo organizacijos nepanaudoja visų savo galimybių, ne visada priešpaisto religijai efektyvią kontrpropagandą. Taip yra visiskai ne todėl, kad jos neturi veiksmingų kovos su bažnyčios ideologija metodų, o todėl, kad kai kurie aktyvistai mano, jog religija pati savaime išnyks. Tačiau faktai rodo ką kita. Štai praėjusiais metais Lazdijų rajone 82 procentai jaunavedžių porų tuokėsi bažnyčioje, devyni iš dešimties naujagimių buvo krikštyti. Būtinai besąlygiškai laikytis Lenino reikalavimo — visada būti karingais ateistais, užimti principingą poziciją komjaunuolių, atliekančių religines apeigas arba jose dalyvaujančių, atžvilgiu. Ypač svarbu, kad jauni žmonės gerai suprastų, jog klerikaliniai ekstremistai siekia ne religinių, o reakcingų politinių tikslų.

Iš minėtų būdingų pareiškimų aiškiai matyti kurlink kryptą sovietinė politika okupuotoje Lietuvoje, būtent, į lietuvių tautybės ir religijos sunaikinimą, nes tik tuo būdu gali atsiverti kelias į betautį, bedievišką žmogų, į beformę, bedvasę tarptautinę visuomenę, neturintį dvasinių idealų ir apsitvėrusią materialistine pasaulėžiūra. Tai vizija, atgrasinanti kiekvieną blaiviai galvojančią žmogų, ypač lietuvių, kurio gyvenimo turinį sudaro religinės ir tautinės vertybės. P.K.

Kauno getas žydų leidinyje

Čia spausdiname informacinį straipsnį apie naują žydų leidinį, liečiantį ir lietuvių, norėdami supažindinti skaitytojus su kitataučio autoriaus pateikiama medžiaga. RED.

Jeruzalės universiteto institutas žydų praeičiai tyrinėti yra paruošęs veikalą apie savo tautiečių naikinimą "A History of the Holocaust". Jo autorius yra Yehuda Bauer, padėjėjas — Nili Keren, leidėjas — Franklin Watts Niujorke, Londone, Toronte ir Sydnejuje. Išleidimo data gautame atspauode nenurodyta.

Tame leidinyje aprašomas žydų gyvenimas bei likimas įvairiuose R. Europos getuose, jų tarpe ir Kauno. Autorius šį miestą visur vadina "Kovno", o Vilnių "Vilna", nors tarptautinėje plotmėje dabar laikomasi originalinių pavadinimų. Dėlto didžiojo spaudos geto dabar dažnai randame originalinius pavadinimus — Kaunas, Vilnius ir t.t.

Caro ir Lietuvos valdžioje

Kauno žydų getas įrikuotas skyriuose "Ghetoes in the USSR". Pradžioje rašoma, kad Kaunas XVIII ir XIX š. buvo žydų kultūros bei švietimo centras, nors Lietuva tuomet buvo Rusijos caro valdžioje ir kentėjo priespaudą. I D. karo metu caro valdžia ištrėmė 120.000 žydų. Kai po I D. karo senoji Lietuvos sostinė Vilnius buvo aneksuota Lenkijos, Kaunas tapo sostine, kur 1923 m. buvo 25.104 žydai, o 1933 m. — 38.000.

Pradžioje 1920 m. dešimtmėsio demokratine Lietuva davė žydams kultūrinę autonomiją bei laisvę prekybos ir pramonės srityje. Buvo įsteigtas nacionalinis žydų komitetas, veikė visa eilė kultūrinių ir politinių organizacijų.

1930 m. dešimtmetyje Kaune ėjo penki žydų dienraščiai. Klestėjo hebrajiškos ir "jidish" mokyklos, vaikų darželiai, mokytojų seminarijos. Daug jaunimo priklausė zionistų organizacijoms.

Kiek vėliau būklė pasikeitė — Lietuvos vyriausybė pasidarė autoritetinė ir panaikino kultūrinę žydų autonomiją. Pronacinių nacionalistų dėka atgimė antisemitizmas. Valdinės pareigavietės žydams pasidarė nebe prieinamos, o studijos universitete — suvaržytos.

Kai 1940 m. Lietuva buvo okupuota Sov. Sąjungos, jos nepriklausomybė liko jėga panaikinta. Sovietinio eigoje buvo nusavintos visos žydų prekybos bei pramonės bendrovės, organizacijos ir mokyklos uždarytos.

Tačiau sovietai pažadėjo lygybę. Netrukus buvo atkelti vartai žydams į augštesnį mokslą ir valdžios pareigavietes. "Dėlto, nors žydų visuomenės dalis smarkiai nukentėjo sovietiniame režime ir prarado visą kultūrinę nepriklausomybę, kita žydų dalis, ypač jaunimas, sveikino sovietinę valdžią ir naujas galimybes. Visa lietuvių visuomenė buvo antisovietinė, ir žydų įleidimas į pareigavietes, iki šiol jiems draustas, veiksmingai buvo panaudotas antižydinei ir antisovietinei propagandai. Kai atėjo vokiečiai, jie buvo sutikti su džiaugsmu daugumos lietuvių visuomenės" (183 psl.).

Vokiečiams įgyviaus

Nuo birželio 23 ryto iki 24 dienos vakaro Kaunas buvo niekieno žemė. Nacionalistų lietuvių grupės ir ginkluoti kriminalistai, kurie save vadino partizanais ir laisvės kovotojais, kontroliavo miestą. Pasinaudodami proga, esą jie puolė žydus kaltindami juos Lietuvos išdavimu Sov. Sąjungai. Jie plėšė ir daugelį jų nužudė per tas dvi teroro dienas. Žiaurumai pasiekė savo viršūnę, kai Kaunan įgyviaus vokiečiai birželio 25 d.

Leidinio autorius Y. Bauer, aprašęs žiaurumus, sako: "Ne naciai, o lietuviai ekstremistai žudė. Šen bei ten dalyvaavo ir keletas vokiečių, bet valdžios pareigūnai tas žudynes vadino lietuvių ir žydų kivirču. Iš tikrųjų betgi nacių saugumo policija traukinėjo virvutes, kurios šokdino lietuvių" (184 psl.).

Vokiečių nacių vaidinimui apibūdinti autorius cituoja Baltijos srities kovos grupės

(Einsatzgruppe) vadovo dr. Franz Walther Stahlecker 1941 m. spalio 15 d. raštą savo viršininkui Heydrichui.

Vykdamas saugumo policijos uždavinius, mums reikėjo įgytiuoti didelius miestus drauge su puolamaisiais daliniais... Maža priešakinė grupė, kuriai aš pats vadovavau, įžengė Kaunan 1941 m. birželio 25 d. Pirmoji užduotis buvo sumti komunistų veikėjus ir surinkti kkomunistinę medžiagą... Pirmomis po dalinių įgygiavimo valandomis mes taip pat įtikinome, kad ir gana sunkiai, vietinius antisemitinius elementus pradėti pogromus prieš žydus. Sutinkamai su įsakymais saugumo policija buvo pasiryžusi išspręsti žydų klausimą betkokiom priemonėmis, ir tai be svyravimo. Tačiau atrodė bus patogiau, bent pradžioje, jei saugumo policija toje akcijoje viešai nesirotys, nes panaudoti metodai buvo nepaprastai žiaurūs ir galėjo sukelti reakciją net vokiečių sluogsnuose. Reikėjo tad bent išorinės parodyti, kad pirmieji žingsniai buvo padaryti vietinių gyventojų savo iniciatyva kaip natūrali reakcija prieš dešimtmėsio trukusią žydų įvestą priespaudą ir ką tik buvusį komunistinį terorą...

Partizanų vadas Klimatas (Klimaitis?, Red.), kuris specialiai buvo paskirtas tai akcijai, suorganizavo pogromą pagal jam duotas instrukcijas mūsų priekinio dalinio, veikiančio Kaune, nesudarydamas įspūdžio, kad instrukcija ar paraginimas buvo duotas vokiečių. Pirmąją pogromo naktį iš birželio 25 ir 26 lietuvių partizanai sunaikino 1.500 žydų, sudegino arba sugriovė daug sinagogų, sudegino žydų rajoną su 60 namų. Sekančią naktį panašiu būdu buvo sunaikinta 2.300 žydų.

Rugpjūčio 7 d. lietuvių partizanai įkalino 1200 vyrų. Apie 200 jų vėliau paleido, kitus išvežė už miesto ir sunaikino. Kauno žydams suėti į getą buvo įsakyta rugpjūčio 15 d. Prieš tai, rugpjūčio 8 d., buvo surankioti 534 intelektualai — mokytojai, advokatai, gydytojai neva darbu miesto archyvuose, bet buvo nugabenti į IV fortą ir ten sušaudyti.

Rugsėjo 26 d. geto žydams buvo įsakyta susirinkti aikštėje. Tinkami darbai buvo atskirti nuo netinkamų. Po dviejų dienų tinkamieji buvo paleisti, o netinkamieji nugabenti į IX fortą ir sunaikinti.

Spalio 27 d. vėl buvo įsakyta geto žydams susirinkti aikštėje. Juos apsupo ginkluoti vokiečių kareiviai ir partizanai. 9 v.r. atvyko pareigūnai — saugumo policija, Gestapo atstovas žydų reikalams Helmut Rauca, miesto administracijos įgaliotinis žydų reikalams Fritz Jordan ir padarė atranką. Daliai žydų buvo leista grįžti getan, o 10.000 buvo nugabenti į IX fortą ir sunaikinti.

Gete liko beveik 17.000, t. y. mažiau nei pusė Kauno žydų.

Toliau autorius aprašo gyvenimą geto sąlygose, darbus už geto ribų, sanitarines sąlygas, kultūrinę ir religinę veiklą. Muzikui Hofmekleriui netgi buvo leista sudaryti orkestrą, kurio pirmas koncertas įvyko 1942 m. rugpjūtyje.

Apie tolimesnį geto likimą autorius gautame atspauode nerašo. Tai, matyt, palikta kitiems skyriams.

Kas atsakingas?

Iš pateikto aprašo susidaro klaidus vaizdas. Kas galėjo tikėtis, kad tokia masinė tragedija ištiks Lietuvos piliečius žydus? Vis dėlto ji įvyko. To niekas neneigia. Kyla tik klausimas ar aprašymas teisingas, ar pateikti duomenys tikslūs ir kas atsakingas. Minėtos knygos autorius Y. Baueris pabrėžia lietuvių atsakingumą pirmoje eilėje, o vokiečių — antroje. Ar tai teisinga išvada, tenka abejoti. Vokiečių okupuotame krašte lietuvių vaidmuo buvo visur antraeilis, tad ir žydų naikinime pagrindinė iniciatyva bei atsakomybė tenka okupantui. Tai matyti ir iš autoriaus cituoto dr. F. W. Stahleckerio rašto savo viršininkui Heydrichui. Visą organizavo Kaune jo vadovaujamas vokiečių dalinys. Negausių lietuvių dalyvavimas minėtoje tragedijoje buvo jo kurstomas ar net verčiamas.

Kitatautis, perskaitęs Y. Bauerio skirsnį apie Kauno žydų getą, susidarys neigiamą nuomonę aplamai apie lietuvių laikyseną, atsiradusią nežinia kodėl. Jam atrodys, kad kaikuriuos lietuvių grupės dalyvavo žydų naikinime rasiniais sumetimais. Bet tai klaidinga išvada. Juk lietuviav su žydais Kaune gyveno ištisus šimtmečius be jokių rasinio pobūdžio susikirtimų. Kodėl tad toks staigus pasikeitimas? Atsakymo autorius nepateikia.

O juk iš kitų šaltinių žinoma, kad pasitraukus sovietinei armijai iš Lietuvos, kaikuriuos grupės puolė lietuviams nusikaltusius komunistus — lietuvius, lenkus, rusus, žydus, totorius. Kadangi žydų dalyvavimas sovietinėje Lietuvos okupacijoje buvo masinis, prokomunistinis, skaudžiai palietęs tūkstančius lietuvių, užsitraukė lietuvių visuomenės neapykantą. Dėlto nukentėjo daug netgi ir visai nekaltų žmonių. Y. Baueris apie tai užsimena vos puse lūpų (183 psl.), esą tik kaikurie žydai ir jaunimas sveikino sovietinį režimą.

Norint suprasti Kauno žydų tragedijos priežastis, ypač lietuvių vaidmenį joje, reikia taip pat pažvelgti į lietuvių tragediją sovietiniame režime. Pvz. pasiskaiciuos plk. Petručio atsiminimus "Kaip jie mus sušaudė", daug kas paaiškėja. Kaikuriuos faktus dabar atskleidžia ir pogrindžio spauda. Iš jų ir kitų šaltinių žinoma, kad Lietuvoje II D. karo metu įvyko dviguba tragedija — ir lietuvių, ir žydų. Deja, žydų autoriai mato tik savąją tragediją, ją atskleidžia pasauliniu mastu, o lietuvių tragedija tebelieka nepripažinta ir mažai žinoma, žydų leidiniuose netgi slepiama. Skt.

OPTOMETRISTAS Dr. S. Brogowski

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(pie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 psl., naujiem skaitytojams tik \$12.00 metams

reguliari metinė prenumerata — \$17.00

Prašau siuntinėti "Tėviškės Žiburius" ištisus metus šiam naujam skaitytojui:

Vardas, pavardė

Adresas

Siunčiu prenumeratą dol., auką dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės Žiburiai",
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės ŽIBURIAI" siunčiami nemokamai keletą savačių. Prašome pranešti tokių asmenų adresus. ADMINISTRACIJA

Dr. DALIA GRINKEVIČIŪTĖ, ilgai kentėjusi Sibiro tremtį, parašė savo pergyvenimus, kurie buvo išspausdinti rusų pogrindžio spaudoje ir išleisti atskira knyguote anglų kalba "Frozen Inferno"

Rūpintojėlių žemė

Rūpintojėlio ir Vyčio labiausiai bijo priešai, pakeltę juos bedvasiais kūjo ir pjautuvo atvaizdais — rašo Lietuvos pogrindžio leidinys "Dievas ir tėvynė" 16 numeryje

Rūpintojėlių žemė, Lietuva, — skambantys augščiaučių pušynai, mėlynos ežerų akys, paslaptingų žemaičių girių glūduma, derlios Suvalkijos lygumos ir grakštūs Dzūkijos kalneliai. Rūpintojėlių žemė, Lietuva, palinkusi po savo priespaudos kryžiumi, bet joje gyva dar laisvės dvasia — Žalgirio pergalės, Pilėnų pelenuos, pakartų sukilėlių aimanų, Sibiro golgotų ir šių dienų dorų, neparduotų širdy...

Dvasia nematoma, kaip vėjo dvelkimas, stabų neužpučiama, nesunaikinama.

Raudonos žvaigždės, raudonos vėliavos degintė degina širdį, kaip šventės vergijos sukaiktės aidai. Kokia lietuviškumo iliuzija — dainų šventė... Vaikšto sostinės gatvėmis jaunimas, apsirengęs tautiniais rūbais, šoka nacionalinius šokius, dainuoja lietuviškas ir net liaudies dainas. Kas pagavalos, kad tas lietuviškumas devyniais sietais išsi-jotas?

Juk neminimas nė vienas kunigaikštis, kūręs Lietuvos valstybingumą. Juk neminimas nė vienas knygnešys, saugojęs ir platinęs lietuvišką žodį. Juk neminimas nė vienas savanoris, nė vienas partizanas, liejės kraują už Lietuvos laisvę, nė vienas Sibiro kankinys.

Negirdimas tautos himnas.

Užtat šlovinami tie, kurie pasiuntė į mirtį ir kančias tūkstančius lietuvių. Užtat šlovinamos "darbo pergalės", kurios naikina žmogaus kūrybingumą ir dvasingumo pradus. Šlovinamas žmogus, praradęs tikėjimą, tautiškumą, dvasinę didybę ir moralinę pusiausvyrą.

Tėvai dar mena, kaip kiekvieną kelio vingį žymėjo koplytėlė, kurion lietuvis buvo sudejęs savo skausmą ir vil-

ti, savo gėrio ir dvasingumo besiilginčią širdį.

Tėvai dar mena, kaip rytmečio saulę sveikino ne tik vytyrys, bet ir bendra šeimos giesmė.

Kodėl gi nutilo "išvaduotas" lietuvis? Dainai reikia skaidrios dvasios ir lengvos širdies. Šiandien per daug skausmo, rūpesčių, kompromisų, nemeilės savo artimui, persunkus nuovargis. Šiandien per daug alkoholio ir moralinio pakrikimo.

Kokį skausmą šiandien pieštų liaudies meistras Sopulingosios veide? Koks rūpestis atsispaustu Rūpintojėlio figūroje? ... Ir kur tas kelio vingis, kuriame galėtų pastatyti savo kūrinių kaip bendrataučių šauksmą, kaip padėką, kaip maldą? ...

Tačiau dar atsiranda rankų, kurios nupina vainiką ir apvainikuoja linkstantį nuo senumo kryžių, pamerkia gėlių prie baigiančios sudilti nuo vėjo ir lietaus koplytėlės. Naują pastatytą — bet kas gi leis! ...

Tačiau nelengva ištrinti iš žmogaus širdies tai, ką jau, kaip nenutrūkstamą paveldėjimą išpaudė amžiai. Tereikia kibirkštėlės — ir įsiliepsnoja protėvių iškentėta meilė, tarsi aras narve pabunda užslopintas laisvės ilgesys, pabunda teisingumo troškimas, kilnesnio, prasmingesnio gyvenimo siekis. O tai jau atveria duris į Tiesą, Tėvynę, žmoniškumą.

Šitos kibirkštėlės — ne pasi-priešinimo, ne atviro protesto šiandien labiausiai bijo tie, kurie Rūpintojėlio ir Vyčio simbolius pakeltė bedvasiais kūjo ir pjautuvo atvaizdais. Jie bijo dvasingumo kibirkštėlės, nes ji yra pasiuntinys iš Dangaus ir prieš ją bėjęs sudejęs savo skausmą ir vil-

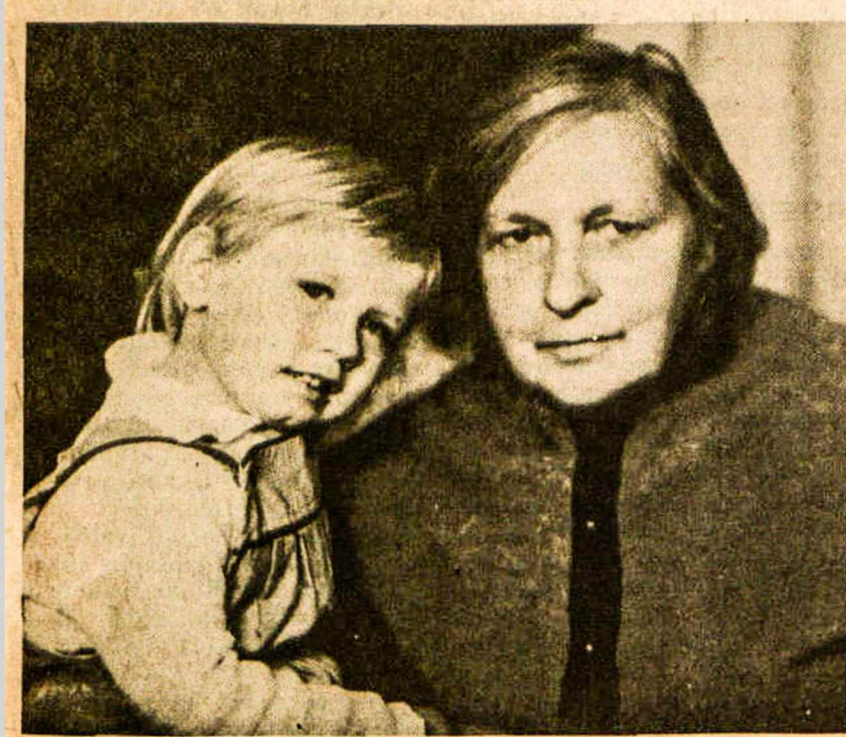
"Kur gintarais..."

montreališko "Gintaro" muzikinė plokštelė, garsėjanti lietuviškos muzikos, tautinių šokių, dainos ir žodžio pyne. Girdėsite skudučius, ragelius, birbynes ir kankles. Plokštelė gaunama pas lietuviškos spaudos platintojus ir pas

Ireną Lukoševičienę,

479 Bourbonnais, La Salle, Que. H8R 2Z2 Canada

Kaina — 10 dolerių

Lietuvos laisvės kovotojo BALIO GAJAUSKO dukrelė Gražinutė, pustrėčių metų amžiaus, su savo motiute ADELE KILČIAUSKIENE, B. Gajausko mama, Kaune 1982 m. Jos laukia grįžtant tėvelio iš Sibiro

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

K. DONELAIČIO MUZĖJUS

Žurnalistas Rimantas Vana-gas, 1967 m. vasarą su kitais Vilniaus universiteto studentais įieškojęs K. Donelaičio kapo Tolminkio šventovės griuvėsiuose bei jos aplinkoje, pernai rudenį vėl apsilankė šioje surusitoje Čistys Prudy vietoje. Savo įspūdžius jis paskelbė "Literatūros ir Meno" 1982 m. gruodžio 11 d. laidoje: "Ir štai po penkiolikos metų — vėl kelias į Tolminkiemį. Žinau, kad jis dabar kitoks, kad bažnyčia gražiai restauruota ir paversta poeto muziejumi, bet vis dėlto kažko neramu. Diena kaip tik pasitaikė saulėta, rudeniškai skaidri ir rami — pats madžiū gražumas, pats bulviakas lau-kuose. Nepaisant išankstinio žinojimo, vaizdas, kurį pamaciau buvusių griuvėsių vietoje, buvo mažonesis siurprizas. Tarp spalvotų medžių baltas pastatas raudono stogu kaip paveikslukas iš vaikystės skaitytos knygos. O ką jau bekalbėti apie muziejaus eksponatus, jeigu vien dėl vaizdo, atsivėrusio nuo apžvalgos aikštelės, vertėjo važiuoti šimtus kilometrų! Tačiau, įsikalbė-jus su muziejaus darbuotoja, paaiškėjo, jog ekskursiją, lankyto-jų neadaug..."

PRIEKAIŠTAI RENGĖJAMS

R. Vanagas pažiūrėjo priekais-tų ekskursijų rengėjams: "Ką gi Tolminkiemis tikrai 'tolimas kimas' — dažnam mūsų respubli-kos gyventojui įj pasiekti ga-na nelengva. Ir vis dėlto kuo paaiškinti, kad K. Donelaičio mu-ziejų aplenka neretos ekskursi-jos literatūrinėmis vietomis mašrutais? Suprantama — lėšos, laikas... Bet ar vien tai lemia? Atlėgus prisiminimų ir naujų įspūdžių sujauzdrintoms emoci-joms, kiek kitaip emė atrodyti ir muziejaus ekspozicija. Ji, tie-sa, gana gausi, tačiau ekspona-tai vien 'popieriniai', pateiki-mo monotonią nesusilaukio lank-tojo žvilgsnio. Netgi žinomų mū-sų poetų eilėraščių apie K. Do-nelaičių faksimilės atrodė pa-rengtos, nesilaikant kokios nors sistemos, nepanaudojant visų galimybių. Kažkodėl beveik vi-sai neatspindima muziejaus kū-rimo istorija, o juk čia sudėta tiek pastangų".

UŽMIRŠTA ISTORIJA

R. Vanaga neigiamai nuteikė istorijos išjungimas. "Nepakan-ka, regis, ir eksponatų, vaizdžiau iliustruojančių K. Donelaičio epochą bei jo paties gyvenimo būdą, pomėgius. Kaip čia tikty nors vienas kitas aštuoniolikt-ojo amžiaus baldas, laikrodinis, įdomesnė graviūra! Nepakenk-tų ir apšviesta Tolminkio apylinkių skaidrė — juk kažin ar yra lankytojų, mačiusių Tolminkiemį visais metų laikais... Ryšį su šios dienos aplinka ir gyvenimu, matyt, bando atstoti antrajame aukšte rodomi vietos dailininkų mėgėjų kūrinių. Teko girdėti, mūsų dailės mu-ziejų fonduose esama puikiau-sių kūrinių, kurių dėl įvairiau-sių priežasčių niekaip neišei-na ilgėliau pademonstruoti. Ko-dėl iš jų neparinkti įdomių da-

lykų? Dalindamasis šiomis min-timis, jokių būdu nenorėjau su-menkinti didžiulio muziejaus ekspoziciją rengusių žmonių trūsio. Be to, kiekvienas lanky-tojas išsiveža savo nuomonę. Kaip muziejaus kūrimosi pra-džios liudininkas norėjau tik-tai pasidžiaugti, jog turime gra-žų, vertingą muziejų, ir pasvars-tyti, ar jau viskas nuveikta, kad jis būtų dar populiaresnis".

SKYRYBŲ PROBLEMS

Irena Masilionienė "Komjau-nimo Tiesos" 1982 m. 224 nr. iš-samiau aptarė skyrybų proble-mas viename Lietuvos rajone: "Varėnos rajono Civilinės me-trikacijos skyriaus duomeni-mis per pastaruosius penketą metų susituokė 1400, išsiskyrė 370 jaunų porų. Šeima kelia rim-tą rūpestį, bet ar tiesa, kad sky-rybos nieko nestebina ir nejuai-dina, kad jos tapo savotiška ma-da?" Civilinės metrikacijos sky-riaus vedėja I. Mališauskienė atmeta įsigalėjusią klaidingą pažiūrą, kad jaunimas nerim-tai žiūri į vedybas, kad skiria-si tik jauni žmonės: "Teismo statistika rodo, jog 1981 metais Varėnos rajone išsituokė 76 po-ros, iš jų — 32 jaunos, iki 30 me-tų. 1982 metais išsituokė 48 po-ros, jaunų — 16. Daugliausia skiriamasi dėl girtavimo ir neišti-kimybės..." Metrikacijos sky-riuje I. Mališauskienė dirba jau 12 metų. Esą per tą laiką pen-kiolika išsiskyrusių poros vėl su-tuokė, bet trys vėl išsiskyrė antrą kartą. Liko tik dvi susitai-kiusios poros. Varėnos liaudies teisme dirbanti A. Civilaitė pa-žiūrą priekaisčių tėvams: "Kaip dažnai per skyrybas nukrypsta-mi į uošvį santykių aiškinima-si, rietenas dėl turto! Tėvai vi-sokiais būdais stengiasi apgin-ti savo vaiko interesus, kreipia-si į advokatus, daro dovano-jimo aktus, kviečiasi liudinin-kus, norėdami, kad lengvasis automobilis, brangi sekėja, bu-tas liktų jų sūnui ar dukrai. Ir pamiršta, kad joks brangus daiktas neatstos prarasto tikėjimo žmogum, neišsaugos jausmo, še-mos...". I. Mališauskienė pri-simena tik vienas idealias sky-rybas, kai išsiskiriantieji viens kito nekaltino. Priešingai — daug vienas kitam gero pasakė. Vy-ras net ir po skyrybų padėdavo buvusiai savo žmonai. Esą buvo aišku, kartu jie negali gyventi, bet vienas kitą gerbia.

SOVIETINIAI VOKAI

Sovietų Sąjungos ryšių minis-terija šiemet leidžia ištisą vo-kų seriją, susietą su komunisti-nės imperijos šešiasdešimtme-čiu. Vienas tų vokų yr. skirtas Lietuvai. Jis turi atspausdin-tą pašto ženklą ir įrašą "Lietu-vos TSR". Prie Sovietų Sąjun-gos herbo ir vėliavos pridėta Maskvos Lietuvai primesta jos vėliava, naujų vilniškės augš-čiausiosios tarybos rūmų vaiz-das. Trijų vokų šimtosioms gim-i-mo metinėms susilaukė — kom-partijos veikėjas Z. Angarietis, rašytojas A. Vienuolis ir kompoz. A. Kačanauskas.

V. Kst.

Metinis zuikių

BALIUS

su įdomia programa.

(vairūs gėrimai, šilta vakarienė, loterija, taurių įteikimas pasijūmėjusiems klubo nariams. Meninėje programos dalyje — Hamiltono mergaičių choras "Aidas" su solistu V. Verikaitiu, vadovaujant muz. D. Deksnylei. Šokiai ir linksmoji dalis, grojant "Zbigniew Nogos" orkestrui. Baliaus pradžia — 18.30 v., meninės programos — 20 v.

(ėjimas — \$5.00, studentams ir pensininkams — \$4.00

Hamiltono Lietuvių Žuklautojų ir Medžiotojų klubo Giedraitis valdyba

HAMILTON

KALĖDAS hamiltoniečiai at-svėntė su įprastu dviasios pakili-mu. Prieš Bernielį Mišias AV pa-r. choras atliko trumpą religinių giesmių koncertą, kuriame daly-vo ir sol. Anita Pakalniškė. Choras dirigentės D. Deksnytės. Powell buvo gerai paruoštas, tad visos giesmės šventovėje gražiai skambėjo. Bernielį Mišios buvo at-našaujamos 12 v. naktį. Šventovė buvo pilnutėlė žmonių. Naujasis par. kleb. kun. J. Liauba ta proga pasakė patriotinį pamokslą. Bend-ras Kūčias surengė DLK Algirdo kuopos šauliai. Kūčiose dalyvavo nemažas skaičius hamiltoniečių. Ligoninėse šventės praleido J. Vi-sockis, Eug. Gugienė, O. Gudelinė, E. Šernienė, Br. Šližys.

PER ŠVENTES HAMILTONE pasirodė daug seniai bemaityti veidų. Pas savo tėvelius šventės praleisti iš Čikagos buvo atvykusi dr. Vida Stanūnė. Iš Portugalijos trumpom atostogom buvo pa-važiavusi Ramunė Milerytė, kuri ten Coimbra mieste mokytojauja. Iš Bostono pas I. P. Girmius viešėjo dr. Kęstutis ir dr. Onilė Šeštokai. Kęstutis mes čia prisimename kaip lik. mokyklos mokytoją ir ateitininkų veikėją. Iš Vašingtono buvo parvažiavusi Kristina Parėš-tytė, dabar Nakiene, su savo vyru Viktoru. Iš Union Lake, Mich., pas M. Ant. Pusdesčius lankėsi dukra su žentu — Milda ir Eugenijus Skorupskai. Jie neseniai yra įduk-rinę mergaitę, kuri jau gerai pramokus lietuviškai, lanko lituanistinę mokyklą. H. Kairienės vyresnysis sūnus Linas su savo žmonele Bernadeta prieš išvyk-dami į naują paskyrimą Kansas City, JAV, buvo sustoję Hamiltone. Tomas yra profesionalus fut-bolininkas, žaidžiantis "B. C. Lions" komandoje.

N. METUS hamiltoniečiai su-tiko Jaunimo C. salėje. Pernai N. Metų sutikimo dėl susidėju-sių aplinkybių čia neturėjome. Daugelis tada vyko į Torontą ren-giamus sutikimus ir kifur. Tas pernyktis tradicijos sulaužymas gal atsiliepė ir į šių metų apylin-kės v-bos bandymą testu mūsų apylin-kėje ta gražų paprotį. Šiemet bilietų buvo išparduoti tik per 130. Tai palyginti dar gana nema-žas skaičius betkokiam čia mūsų renginiui. Bet N. Metams tas skai-čius permažas. Anksčiau N. Metų vakarą salėje būdavo dvigubai tiek žmonių. Yra buvę ir proble-mų dėl visų norinčių sutalpinimi-mo. Reikia manyti, kad kitais me-tais apylinkės v-ba įieškos kokių pajavairinimų, kad vėl sutrauktų žmones į Jaunimo C. salę. Šiaip vakaras praėjo gana jaukiai ir kultūringai. Sutinkant N. Metus, publika pasveikino Bendruome-nės pirm. K. Deksnys. Visi buvo sočiai pavaišinti St. Petkevičienės gardžiu maistu, o Gustavso no muzika visus linksmino ligi paryčių.

MŪSŲ PENSININKAI pagaliau eina prie savo namų statybos rea-lizavimo. Jau yra gauti iš valdžios pinigai. Main gatvės vakaruose statybai nupirktas sklypas, pri-mintas hamiltoniečio architekto V. Švedo pastato projektas ir pa-samdytas iš Kičenerio rangovas visiems darbams atlikti. Ilgokai užsitęsusi Hamiltono liet. pen-sininkų savų namų įsigijimo svajonė ateinantį rudenį jau išsipil-dys. Hamiltoniečiai turės 50 bu-tų pastatą, kurį bus bandoma už-pildyti savais tautiečiais.

TAUTOS FONDUI aukojo 1982 metais: \$50: KLB St. Catharines apylinkė, V.K.; \$20: J. Kazragis, Kasper; \$10: J. A. Ališauskai, B. Racevičius, M. Katasonovienė, V. Skrebutėnas, A. Pranskus, S. Balevičius, A. Šetikas, A. Stra-kauskas; \$5: S. Ulbinas.

Tautos Fondo atstovybė nuošird-žiai dėkoja. Nuosirdi padėka J. Šarapnickui už talkinimą renkant aukas.

J. Dervaitis, įgaliotinis

TAUTOS FONDUI J. G. Skais-čiai paukojo \$25 vietų gėlių a.a. J. Didžbalio mirties proga. P. Ka-reckas paukojo \$10 vietų gėlių a.a. R. Pacho mirties proga.

PRANAS ŠIMELAITIS, staigiai sunegalavęs širdžiai, nuvežtas į Chedoke ligoninę. Ten jam da-bar daromi įvairūs tyrimai.

MIRĖ JULIJA ŠTURMAITIE-NĖ. Ilgus metus negalavusi, gruodžio 29 d. Beacon Hill Lodge prie-glaudos namuose mirė Julija Štur-maitienė-Česonytė. Velionė buvo 82 m. amžiaus, našlė, prieš 3 me-tus netekusi savo vyro Bernardo. Gyveno ji čia viena Kanadoje,

nes abi dukterys buvo išsikėlu-sios gventi į JAV. Savo laikų ji buvo atsistojusi prieš didelę di-lėmą: daryti galvos operaciją ar pasirinkti greitą mirtį. Ji pasirinko pastarąją ir išgyveno dar 19 metų. Floridėje, St. Petersburgė, gyvena jos vyriausia dukra D. Bal-sienė ir Čikagoje kito dukra — L. Bildušienė. Paliko ji ir 5 vai-kaičius. Gruodžio 31 d. buvo pa-laidota šalia savo vyro Šv. Jono liet. kapinėse Mississaugoje.

FLORIDŲ žiemas atostogas pas A. A. Pilipavičius Juno Beach va-sarvietėje leidžia L. Skripkutė. Ilgesnėm atostogom į St. Peters-burg išvyko J. Gimzauskas su J. Adomasku. Ten jau atostogauja M. Z. Kalvicius ir D. Alg. Ens-kaičiai. K.M.

TRADICINĖ KAUKIŲ BALIŲ šiais metais ruošia skautai vas-rio 12 d. Jaunimo centro salėje. Skautams remti komitetas kvie-čia visus Hamiltono ir apylinkių tautiečius ruošti kaukęs ir sma-giai praleisti paskutinį mesio-dį šeštadienį. Vertingos pinigines premijos geriausioms kaukėms, laimės staliukai, turtinga lote-rija, baras ir skanus užkandžiai. Gros "Bob Shaw's Sound Invest-ment" orkestras.

Rengėjai

STUDENTAI, norintys žaisti McMasterio komandoje artėjan-čiose tinklinio rungtynėse, prašom susisiekti su Almiu Lukavi-čium.

McMasterio universiteto Lietu-vių Studentų Klubas (McMULSK) dėkoja bankeliui "Talka" už stam-bią auką.

Rodney, Ont.

NEDIDELĖJE KLB APYLINKĖ-JE, vadovaujamoje Jono Statke-vičiaus, surinkta Vasario 16 gim-nazijai aukų \$144. Aukuoja: E. V. Andriulioniai \$25, M. P. Jociai ir S. J. Paketūrai po \$20, J. T. Ci-pariai \$15, L. Z. Mockai, O. V. Na-rusevičiai, V. E. Jakubaičiai po \$10, V. Bulota, M. Kersevičius, J. Statkevičius, J. Rastapkevičius, A. Starkus, J. Nargėlas po \$5, K. Gaputis \$4. L.T.

St. Catharines, Ont.

BENDROS KŪČIOS, ruoštos vi-siems Niagaros krašto lietuviams, ir šiemet sutraukė pilnutėlę sa-lę dalyvių. Iškilioji lietuviatė Ra-sa Zubrickaitė kartu su savo su-brolėliu Dariumi švaria lietu-vių kalba perskaitė kelias kalė-dines ištraukas. Po to sekė visų bendros giesmės. Naujasis klebo-nas kun. Kęstutis Butkus Kūčias užbaigė malda bei linkėjimais.

PO GERAI PASISEKUSIŲ ATOSTOGŲ grįžo F. S. Janušo-niai iš Bahamų, E. J. Dervaičiai ir M. S. Šetkai iš Floridos. S. Šet-kus kartu su dr. A. Baltruškėnu apžiūrėjo įdomesnes vietas Key West mieste, aplankė ir E. Hemingway namus, kuriuose tas garsusis rašytojas gyveno.

TAUTOS FONDUI surinkta vėl rekordinė suma — \$1270. Įgalioti-nis J. Dervaitis aplankė kiek-vieną aukotoją jo paties namuo-se. Kor.

TAUTOS FONDUI aukojo 1982 metais: \$50: KLB St. Catharines apylinkė, V.K.; \$20: J. Kazragis, Kasper; \$10: J. A. Ališauskai, B. Racevičius, M. Katasonovienė, V. Skrebutėnas, A. Pranskus, S. Balevičius, A. Šetikas, A. Stra-kauskas; \$5: S. Ulbinas.

Tautos Fondo atstovybė nuošird-žiai dėkoja. Nuosirdi padėka J. Šarapnickui už talkinimą renkant aukas.

J. Dervaitis, įgaliotinis

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M T16

TALKA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, ant-radieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v. p.p., penktadieniais nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v. r. iki 12 v. r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų draudė. Nemokamas pilnas čekių potvornimas.

MOKAME UŽ: depozitus (P.C.A.) 6% airtaupas 8% kasdieninė palūkanos 8% už sutaupas 8% term. depoz. 1 m. 11% term. depoz. 3 m. 12% reg. pensijų fondo 9% 90 dienų depozitus 11%

IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 13% 1/2 asmeninės paskolas 17%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba 1982 m. gruodžio 10 d. turėjo posėdį Čikagoje, kuriame dalyvavo ir garbės pirm. dr. K. Bobelis. Valdybos pirmininku vėl vienbalsiai buvo išrinktas dr. K. Šidlauskas. Vienbalsiai išrinkti ir kiti valdybos nariai: vicepirmininkas — T. Blinstrubas, P. Dargis, dr. L. Kriaučiūnas, V. Naudžius, dr. V. Šimaitis ir dr. J. Valaitis, išdavininku — M. Pranevičius, finansų sekretori-um — P. Bučas, protokolų sekreterium — A. Domanskis. Valdybos sekretorius ir komisijų pirmininkai bus išrinkti sekan-čiame posėdyje. Pirm. dr. K. Šid-lauskas kalbėjo apie lietuviams keliamas bylas, kuriose jie kal-tinami kariniais nusikaltimais, remiantis iš Sovietų Sąjungos gauta kaltinamąja medžiaga. Adv. E. Armanienė yra paprašy-ta peržiūrėti tuos atsistius duo-menis. Dr. K. Bobelio praneši-mu, adv. N. Grybauskaitė, nuvy-kusi stebėti tokių bylų liudinin-kų apklausinėjimo sovietų oku-puotoje Lietuvoje, pastebėjo ryškius nukrypimus nuo teismo praktikos JAV. Kun. dr. J. Prun-skis kalbėjo apie savo atliktus darbus Madrido konferencijoje.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dešimtmėtis pami-nėtas Čikagoje 1982 m. lapkri-čio 27-28 d.d. Pirmiausia buvo pagerbti gyvi ir žuvusieji "LKB Kronikos" leidėjai prie Lietu-vos laisvės paminklo Jaunimo Centro sodelyje padėtu gėlių vainiku. Centre atidaryta "LKB Kronikos" leidinių paroda. "LKB Kronika" buvo skirtos lapkri-čio 28 d. Mišios Švč. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje, kur jas klebonas kun. A. Zakaraus-kas koncelebravo su keturiais kunigais. Akademine dalis įvy-ko didžiojoje Jaunimo Centro salėje. Paskaitą apie pogrindžio spaudos reikšmę Lietuvos liki-mui skaitė kun. dr. J. Prunskis, neseniai grįžęs iš Madrido kon-ferencijos, kur jam teko garsinti ir ginti Lietuvos laisvinimo rei-kaus. Paskaitą jis papildė įspū-džiais iš Madrido. Su nuveiktais Lietuvos Kronikos Sąjungos dar-bais supažindino kun. K. Kuz-minskas. "LKB Kronikos" išrau-ky ir poezijos pyne atliko J. Ka-pačinskis, P. Prancevičius ir A. Vasaitytė. Dainomis progra-ma išjungė muz. F. Strolios vadovaujamas Lietuvos vyčių choras, solistės — A. Buntinaitė ir A. Kaselienė.

Lietuvių kultūros centras ir muzėjus 1982 m. lapkričio 14 d. atidarytas Frackvilleje, Pensil-vanijoje. Iškilmė buvo pradėta Apreiškimo šventovėje prel. J. Neveirskaus su kitais kunigais atnašautomis Mišiomis, giedant "Žarijos" chorui. Kultūros cen-trą ir muzėjų iš pagrindų atnau-jintose patalpose pašventino kun. G. Gobaitis. Muzėjuje yra sutelkta daug senų knygų, senųjų lietuviškų organizacijų ženklų, dokumentų, medžio dro-žinių, gintaro dirbinių, iš prieš-kaarinės Lietuvos atsivežtų aud-inių ir juostų. Iškilmė užbaig-ta vaišėmis, kuriose Lafayette kolegijos prof. dr. B. Vaskelis kalbėjo apie senosios išeivijos kultūrinį turty telkimą bei jų išsaugojimą jaunoms lietu-vių kartoms. Meninę programą atliko iš Filadelfijos atvykęs ba-ritonas G. Mironas, klevekan-dietės kanklininkės Mirga ir Aukšė Bankaitytės.

Jackaus Sondas 90 metų am-žiaus sukaktis bus paminėta Bos-tone. Tautinės Lietuvių Sąjun-gos namuose, sausio 15, šešta-dienį, 6 v.v. Sukaktuvinknas yra ilgametis spaudos darbuoto-jas, buvęs "Keleivio" redak-torius, visuomenininkas. Apie jo darbus kalbės Antanas Gus-taitis. Sveikins VLIKo atstovas inž. J. Valaitis bei kitų organi-zacijų atstovai. Pagerbtuves rengia specialiai sudarytas ko-mitetas.

Australija

Draugija Žmogaus Teisėms Ginti 1982 m. gruodžio 12 d. su-šaukė lietuvių pasitarimą Syd-nėje. Buvo svarstomos laisvų rašymų lietuviams sąžinės ka-liniamis sovietų okupuotoje Lie-tuvoje ir Sovietų Sąjungoje. Da-lyvavo nemažas būrys tautiečių ir mokyklinio jaunimo. Draugi-jos vadovams padedant, buvo parašyta po keliolika laisvų lietuviams kaliniams, pasinau-doiant turimais adresais.

Sydnejaus Lietuvių Klubas 1982 m. gruodžio 11 d. specia-liu pobūviu paminėjo savo veiks-lus 20 metų sukaktį. Klubu var-du kalbėjo pirm. V. Šimniskis, sveikino — Bankstowno burmist-ras p. McCormickas ir NSW val-s-tijos parlamento narys p. Ma-

chalskis. Klubas sukurtaivinei vakarienei parūpino šampano. Modernios muzikos programai vadovavo Gražina Žigaitytė.

Kun. dr. Kęstutis Trimakas, "Ateities" žurnalo redaktorius, 1983 m. vasario mėnesį iš JAV atvyks į Australiją vesti lietu-viams rekolkečių ir išjudinti ateitininkijos. Jis yra psicho-logas, dirbantis vienoje JAV li-goninėje. Kelionės išlaidas iš Čikagos ir atgal sutiko padeng-ti Ateitininkų Federacija.

Britanija

Bradfordo lietuviai Maironio minėjimą sujungė su Lietuvos kariuomenės švente. Apie di-dįjį mūsų tautos dainių kalbė-j-o A. Bučys, cituodamas kaiku-riuos jo eilėraščių posmus. Vi-są "Čičinsko" baladę padekla-mavo Pranas Vasis. Paskaitą "Lietuvos kariuomenė istori-jos eigoje" skaitė Jonas Adamo-nis, vaizdžiai nušviesdamas gar-bingą Lietuvos kariuomenės ke-lià, jos kovas ir tragišką likimą sovietinėje okupacijoje. Atsimi-nimais iš nepriklausomybės ko-vų laikotarpio dalijosi kūrėjas-savanas Jurgis Reinsys. P. Vasio vadovaujamas vyrų sekstetas padainavo keletą dainų, sukurtų Maironio eilėraščių teksta-is. Gausūs minėjimo dalyviai Vasa-rio 16 gimnazijos paramai suau-kojo 150 svary.

Šveicarija

Italiskasis Šveicarijos tele-vizijos tinklas 1982 m. gruodžio 10 d. vakarą transliavo apžvalgi-nę laidą "Trys pamirštos tau-tos". Tai buvo išsamus vienos valandos pranešimas apie Lie-tuvą, Latviją ir Estiją, kurio didžioji dalis teko Lietuvai. Pro-gramą buvo panaudota archyvi-nė filmų bei nuotraukų medžia-ga, apimanti nepriklausomybės laikotarpį, dabartines dienas sovietinėje vergijoje, įjungti pasikalbėjimai su baltiečiais apie jų veiklą Europoje. Lietu-viškajai daliai atstovavo įspū-džiai iš Vasario 16 gimnazijos, "Laisvės radijo" darbo, Šv. Ka-zimiero kolegijos Romoje, lie-tuviškųjų Vatikano radijo lai-dų, diplomatinės Lietuvos tar-nybos ryšių su Vatikanu. Pro-gramą papildė vaizdai iš Zue-riche baltiečių surengto bend-ro nepriklausomybės švenčių minėjimo. Didelio dėmesio su-silaukė šakota estų išeivių veik-la Švedijoje. Buvo parodytas net ir Molotovo-Ribbentropo gėdingos sutarties pasirašymas, atnešęs vergiją Baltijos tautoms, masinius gyventojų trėmimus į Sibirą, pokarines partizanų ko-vas, dabartinę pogrindinę veik-lą, sovietų persekiojamus vei-kejus.

Vokietija

Vasario 16 Gimnazijos Fondo 1982 m. lapkričio 7 d. posėdyje įsteigė VLB krašto valdyba. Fondo steigėjais išrinkti: V. Bartusevičius, M. Dambriūnaitė-Smitienė, A. Griniuvienė, A. Lipšys, J. Sabas, A. Šiugždinis ir J. Valiūnas. Pagal V. Vokie-tijos įstatymus naujai organiza-cijai užregistruoti reikia septy-nių narių. Fondo užregistra-vimas buvo atliktas lapkričio 16 d. Vasario 16 Gimnazijos Fon-do valdybon išrinkti: pirm. J. Sabas, vicepirm. V. Bartusevi-čius, izd. A. Šiugždinis; kontro-lės komisijon — A. Griniuvienė ir A. Lipšys. Oficialia gimnazi-jos reikalų tvarkytoja ir toliau lieka jos kuratorija, samdanti direktorių, mokytojus, kitus tarnautojus, iš anksto nustatan-tį pajamų bei išlaidų sąmatą. Kadangi kuratorija gauna val-džios paramą, ji turi griežtai laikytis valdžios nuostatų. Ku-ratorija negali nė vieno moki-ono atleisti nuo mokesčio, pa-daryti nuolaidų neturtingie-siems. Vasario 16 Gimnazijos Fondas kaip tik rūpinasis papil-domų lėšų telkimu. Jis jas ga-lės telkti ir naujam berniukų bendrabučiui. Surinkus užtik-rintą sumos trečdalį šiam pro-jektui, kuratorija bus lengviau gauti finansinę valdžios para-mą. Fondas tikisi susilaukti ne tik aukų, bet ir palikimų. Kai metų pabaigoje lieka pinigų samatoje, jie turi būti grąžinti valdžiai. Vasario 16 Gim-nazijos Fondas savo paramą ga-lės taip tvarkyti, kad pertek-liaus samatoje neliktų ir kad jo nereikėtų grąžinti valdžiai. Bus stengiamasi gautomis auke-mis padėti mokiniams, padėnti padidėjusias gimnazijos išlai-das, bet nepažeisti oficialios sąmatos. Fondas laukia aukų iš viso pasaulio lietuvių. Jo ad-resas: Fondas Vasario 16 Gim-na-zijai Remti, Litauisches Gymna-sium, D 684 Lampertheim-Huet-tenfeld, W. Germany.

Simon's Travel kviečia keliauti kartu

- Priimame užsakymus velykinėms dovanoms giminėms Lietuvoje (automobiliams ir kitiems daiktams)
- Pardudame lietuviškas plokšteles bei suvenyrus
- Sutvarkome dokumentus iškvietimams
- Tarpininkaujame tvarkant palikimus bei suteikiant finansinę paramą artimiesiems giminėms — tėvams, vaikams, vyru, žmonai, broliui ar seseriai.
- Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Kelionės į Lietuvą 1983 m.

Gegužės 12	Birželio 23	Liepos 21	Rugsėjo 8
Gegužės 19	Liepos 7	Rugpjūčio 11	Spalio 6
Gegužės 26	Liepos 14	Rugsėjo 1	Gruodžio 19

Skelbiamos išvykimo dienos iš Toronto (vienos ar dviejų savaitių kelionės į Vilnių arba į Vilnių bei kitus Europos miestus.)

Smulkesnių žinių telraukitės:
2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX 06-986766 TOR
tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

[staigos savininkai — Vytautas ir Audronė Šimkiniečiai]
(Kelionių [staigos registracijos numeris — 1835961])

JAV Lietuvos Bendruomenės pirmininkai — dr. ANTANAS BUTKUS (kairėje) ir inž. VYTAUTAS KUTKUS, perdavęs savo pareigas pirmajam 1982 m. gruodžio 4 d. Klevelande
Nuotr. V. Bacevičiaus

Leidiny, laukiantis pirkėjo

P. LELIS

1982 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiai buvo skirti laikraščių ir knygų platinimui. Kas per tą mėnesį pasiekta, nežinia, tačiau betkoks paskatinimas visuomet padeda vienos ar kitos srities kultūriniam darbui.

Pr. Alšėnas "TŽ" 1982 m. 48 nr. straipsnyje "Spauda ir jos darbininkai" gražiai pavaizdavo spaudos reikšmę žmogaus gyvenime. "Perskaitytas laikraštis, kai iš jo jau išsemtos žinios, išmetamas į popierių krepšį, bet knyga neišmetama, nes jos paskirtis kitokia. Ją perskaitęs padeda į knygų spintą, kad po kurio laiko vėl galėtų ją skaityti, nes knygos turinys dažniausiai nesenstantis ir nykstantis. Be to, knyga buvo ir tebėra laikoma kultūringų namų papuošalu".

JAV-se išleina daug lietuviškų laikraščių ir knygų. Iš skelbiamų aukų matome, kad Amerikos lietuviai nesigaili pinigų paremti savo laikraščiams ar knygoms.

Kanadoje turime tik du savaitinius laikraščius, o knygų išleidžiama tik retkarčiais. Iš stambesnių Kanados lietuvių išleistų knygų galime paminėti: "Kanados lietuviai" (anglų k.), dailininkų A. Tamošaičių "Tautinis drabužis" (angl. k.) ir A. F. Kantautų lietuviškų knygų bibliografiją (angl. k.). Tų knygų išleidimas kainavo nuo 10.000 iki 40.000 dol. (Prie jų išleidimo prisidėjo ir KL Fondas su \$7000).

Plačiau paminėsiu dar vieną 1982 m. išleistą stambesnę knygą, kuri dar nebuvo paminėta. Tai Kanados Lietuvių Fondo 20 metų sukaktuvinis leidinys. Jos išleidimas kainavo \$11.500 (kiekvienos nuotaukos įdėjimas kainavo \$10).

Pradžioje laikas abejojo, ar reikėjo iš viso šią knygą leisti, bet ta abejonė išsisklaidė, kai tą knygą leisti nutarė visuotinis Fondo narių susirinkimas 75% balsų. Ir JAV Lietuvių Fondas ruošia savo 20 metų veiklai paminėti tokią knygą, tik didesnės apimties, nes jų Fondas penkis kartus didesnis

Dabarties problemos – Amerikos klaidos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

taip jis duoda mums akmenį vietoje duonos, t.y. tikros informacijos, kurią galėtų duoti.

Štai kitas pavyzdys. Garsusis Novočerkasko sukilimas Sov. Sąjungoje įvyko 1962 metais. Bet per išstisus dešimt metų Vakary radijas apie tai neužsiminė nė vienu žodeliu, niekad! Arba jis apie tai nežinojo, arba tai atėjo iš "nepakanamai patvirtinto" šaltinio! Jeigu jis neturi dokumentinio įrodymo, negali kalbėti apie sukilimus. Ir tikrai po dešimt metų mes išgirdome per Vakary radiją žinią apie didįjį mūsų sukilimą Novočerkaske.

— O dabar pakalbėkime apie religijos būklę Sovietų Sąjungoje. Ar sovietinė valdžia persekioja religiją nuo 1917 metų?

— Marksizmas yra pagrįstas neapykanta religijai. Ir kai Leninas atėjo į valdžią, nors tai atrodo paradoksiškai, nematė didesnio priešo kaip Rusijos krikščionybė. Jis puolė ją visa jėga. Tai buvo tęsia-nevo laikais tik skirtinga forma. Per tuos 65-rius metus Rusijos ortodoksija kentėjo savo Golgotą. Mes pergyvenom tokią persekiojimą, kuris savo

apimtį pralenkė visus krikščionių persekiojimus senaisiais laikais. Didžiausiomis pastangomis buvo užsimota sunaikinti krikščionybę Rusijoje, išrauti ją iš atminties ir širdies.

Tai nuolatinė sovietinės valdžios politika, kuri sulaukė dešimtis milijonų žmonių nuoėjimo į šventoves. Daugelis gyvena tokiose vietovėse, kur artimiausia šventovė yra už 300 mylių. Jie, žinoma, gali ten pakrikštyti vaiką, bet negali nuvykti sekmadieniais. Mūsų žmonės ten labai laukia pamaldų radijo programose krikščioniškų švenčių progomis, atitinkamų paaiškinimų, specialių laidų vaikams, kurie yra labiausiai atitolinti nuo religijos Sov. Sąjungoje. Komunistinė valdžia tai atėmė iš mūsų visų.

Jūsų radijo laidos, jūsų ideologai, remdamiesi kvaila mintimi, esą rusų krikščionybė "reakcinė", laikosi tos pačios komunistų linijos, t.y. kartoją tą pačią komunistų poziciją: komunistai persekioja krikščionybę tenai, o jūsų žmonės čia bando visa jėga išstumti rusų ortodoksiją.

— Trumpai palieskime Lenkijos būklę, nes Lenkijoje veikia organizuota opozicija prieš vyriausybę. Kiek, Jūs

nuomone, prie to prisidėjo faktas, kad popiežius yra lenkas?

— Lenkas popiežius buvo reikšmingas įkvėpimas lenkams. Tačiau, paliekant tai nuošalyje, pasakytina, kad Katalikų Bendrija niekad nebuvo taip sunaikinta, kaip Ortodoksų Bendrija. Nieko nežinau apie Amerikos radijo programas lenkų kalba. Manau, kad jos yra puikios, remiančios lenkų katalikybę ir ją stiprinančios. Bet programos rusams yra priešingo pobūdžio, tarytum jų tikslas būtų nesudaryti mūsų šalyje tokios situacijos kaip Lenkijoje, kad neturėtume tokios jėgos savo Bendrijoje ir tokios religinės vienybės, kaip Lenkijoje.

• Užsakykite "Tėviškes Žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvų Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

NAUJOS PAŠTO KAINOS ĮSIGALIOJA NUO

SAUSIO 15

Ši pašto kainų lentelė, kuri įsigalios nuo 1983 metų sausio 15 dienos, yra dalinė. Ji taikoma Kanados vidaus ir tarptautiniam paštui.

Pilna informacija, apimanti visus pašto patarnavimus, gaunama vietinėse pašto įstaigose.

KANADOS VIDAUS PAŠTAS

Specialios paslaugos	
Certifikuotos siuntos*	\$1.06
Registruotos siuntos*	\$1.96
Skubos siuntos* (special delivery)	\$1.06

*Plius atitinkamas priedas

Siuntiniai (iki 30 kg)	
Vietinis pristatymas (2 kg)	I klasės \$2.60 Siuntinio \$1.38
Iš Vankuverio į Winnipegą (2 kg)	I klasės \$4.77 Siuntinio \$1.91
Iš Halifakso į Montrealį (2 kg)	I klasės \$3.60 Siuntinio \$1.70
Iš Otavos į Torontą (2 kg)	I klasės \$2.97 Siuntinio \$1.59

Nestandartinių laiškų kainos (0-30 g) 37 ct.

Ši kaina taikoma tik tai štampuotom ir specialų leidimą turinčiom siuntom, neturinčiom pašto kodo ir nesilaikančiom nustatyto standarto (pvz. dydžio). Visi laišškai, turintys pašto ženklus, ir visi standartiniai laišškai kainuos 30 centų iki vasario 15 dienos, o po jos kaina bus 32 centai.

PAŠTAS Į JUNGTTINĖS AMERIKOS VALSTYBES

Laiškai, pašto atvirukai ir sveikinimo kortelės (0-30 g) 37 ct.

PAŠTAS Į UŽJŪRIO KRAŠTUS

Oro pašto laišškai, aerogramos ir pašto atvirukai	(0-20 g) 64 ct.
Sveikinimo kortelės neužklijuotose vokuose oro paštu	(0-20 g) 48 ct.
Sveikinimo kortelės neužklijuotose vokuose — paprastu paštu	(0-20 g) 37 ct.

VASARIO 15

Sekančios kainos bus taikomos nuo 1983 metų vasario 15 dienos.

Standartiniai laišškai
I klasės (0-30 g) 32 ct.
Skirtingos rūšies paštui taikomos skirtingos ir kainos. Pilną informaciją galite gauti pas vietinį pašto viršininką arba pardavėją.

CANADA POST CORPORATION

Canada

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba. Iš kairės: inf. sekretorė NIJOLĖ VITAITE, pirm. ZITA BERSĖNAITĖ, vicepirm. MORKUS SUNGAILA, narė LAIMA KAROSAITĖ, V. Kanados atstovė NIJOLĖ KAROSAITĖ, išd. RIMAS TRUMPICKAS
Nuotr. R. Rudaitytės

Pranešimas jaunimui

V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas įvyks 1983 m. liepos 1-24 d.d. Kongreso atidarymas bus Čikagoje liepos 1 d. Kongreso stovykla įvyks Oberlin kolegijoje prie Klevelando liepos 4-10 d.d. Studijų dienos įvyks liepos 11-21 d.d. Trento universiteto patalpose, Peterborough, Ontario. Kongreso uždarymas įvyks Montrealyje liepos 22-24 d.d.

Studijų dienose dalyvaus 120 išrinktų atstovų iš trylikos laisvojo pasaulio kraštų. Taip pat gali dalyvauti stebėtojai, tai yra jaunimas tarp 18 ir 30 m. amžiaus. Stebėtojai dalyvauja visoje studijų dienų programoje, tik nebaudžiami už nutarimus. Jaunuoliai, kurie nori būti stebėtojais, turi regis-

truočiai dabar, nes skaičius yra ribotas. Prašome susidomėjusius skambinti Zitai Bersėnaitėi (tel.588-1343) arba Nijolei Vytaitei (tel.769-4085) kuo greičiau, kad gautumėt vietą. Visas jaunimas tarp 16 ir 30 m. amžiaus gali dalyvauti jaunimo kongreso atidaryme, stovykloje ir uždaryme. Prašome sekti "Tėviškes Žiburiuose" tolimesnes informacijas apie registraciją kongreso dalyviams.

Jei turite klausimų, skambinkite Nijolei Vytaitei (tel. 769-4085) arba Zitai Bersėnaitėi (tel.588-1343) vakarais.

Iki pasimatymo kongrese!
Zita Bersėnaitė,
KLJS pirmininkė

Laiškuose iš Lietuvos

Apie Šv. Žemę skaičiau tik Jūsų laiške išpūdžius, bet žadėtos laikraščio iškarpas negavau jokios. Knygą apie Kazimierą tuoj perskačiau. Idomu. Gerai būtų, kai išeis naujų knygų, pasiskaityti, nes mums reikia pažinti tuos laikus ir žmones.

Neseniai praėjo revoliucijos šventės. Visada būdavo puošnių televizijos laidų, o dabar — tokios liūdnos laidotuvės Kremliuje, staigiai mirus valstybės vadovui Brežnevui. Per tris dienas buvo transliuojama simfoninių orkestrų muzika iš įvairių salių. Šiandien atsisveikinimas ir laidojimas Raudonojoje aikštėje. Sekmadienį ir kitas dienas — kalbos iš darboviečių, minint velionies darbus. Rodė kelias užsienio delegacijas prie karsto ir lipant iš lėktuvų, bet viceprezidento Bušo nematėm, tik JAV prezidentą, pasirašantį atstovybėje užuojautų knygom.

Mūsų vyskupas Pavilonis grįžo iš Romos pavargęs. Vysk. R. Krikščūnas nepasveiko. Svirgo Telšių vyskupas A. Vaičius; gydėsi Druskininkuose visą mėnesį. Vysk. V. Sladkevičius irgi sirguliavo nuo mažo insulto. Monsinjas Mažonavičius toliau blogėja nuo paralyžiaus, nevaldo rankos. Rintai serga kun. Jurgis Kuzmickas Kaune (1916 m. gimimo). Mirė jau 15 kunigų, daugiausia vyresnio amžiaus. Sirgo ir seminarijos rektorius kun. Viktoras Butkus — išgu-

lėjo visą savaitę, turi cukrą ligę. (Iš laiško, rašyto 1982. XI).

Pasunkėjo knygų išsiuntimas. Priima tik iš Vilniaus. Gal taip bus laikinai, nežinome. Dabar visur apribojimai keliauti dėl gyvulių kojų ligų Rytų Lietuvoje. Jau koks mėnuo tai tęsiasi. Pas mus visi sveiki, bet negalima prekiauti turguje ir vežtis su savimi maisto produktų. Dezinfekuojama mašinos ratus. Į fermas uždrausta įvažiuoti. Reikia turėti leidimą, važiuojant ne keleivine mašina.

Pas mus į Vieksnius buvo atvažiavęs vyskupas Vaičius 1982 m. spalio mėnesį. Jis šią vasarą buvo įšventintas. Be to, Akmenės rajone jis yra kunigavęs. Tą dieną Vieksniuose buvo kaip per atlaidus. Nors tas sekmadienis buvo visiems darbo diena, bet žmonių buvo pilna bažnyčia. Man irgi teko pabuvoti bažnyčioje tą sekmadienį. Atvykęs vyskupas pasakė labai gražų pamokslą.

Dabar retėja kaime žmonės — subėgo į miestelius ir miestus. Rašykite apie save ir kitus lietuvius, kaip jums visiems teks toliau gyventi, apie džiaugsmus ir rūpesčius. Mes norime nors mintimis bendrauti su tautiečiais toli nuo namų, kuriuose augote ir buvote laimingi. Juk tėvų žemės niekas nepakeis, o brolių meilė pasiekia ir už plačiausių jūrų.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

LIETUVIAI, NEPRALEISKITE PROGOS!

Daytona Beach, Floridoje, lietuvių korporacija "Lithona, Inc." siūlo jums mūrinius namus (townhouse).

Du miegamieji. Dvi ir pusė prausyklos. Patogūs. Ideali vieta (3750 So Atlantic Ave). Kitoje gatvės pusėje — Atlanto vandenynas. Gražus paplūdimys, žuvalimas, susisiekimas autobusais. Graži gyvenvietė. Jau 11 lietuvių čia įsigijo nuosavybes. Perkantiems dabar grynais ypatingai didelė nuolaida. Nedelskite. Rintai pirkti manantįjį prašomi kreiptis telefonu (904) 258-1330 Harris Lapins arba rašyti: Povilas Bložis, 122 Dundee Rd., Daytona Beach, Florida 32018, USA.

Gudų skaičius Lietuvoje

Mėnesinis gudų laikraštis "Bielarus", leidžiamas Nijorke, 1982 m. spalio mėn. numerį paskelbė dalį 1979 m. Sov. Sąjungoje įvykusio gyventojų surašymo duomenų. Surašymas įvyko prieš trejus metus, bet iki šiol nevisi duomenys yra paskelbti. "Bielarus" rašo: 1979 m. Lietuvos gyventojų surašymas rodo, kad tais metais ten gyveno 57.584 gūdai, t.y. 12.172 asmenimis daugiau negu 1970 m. Gudų nuošimtis visuose trijuose Baltijos kraštuose padidėjo nuo 1.7% 1959 m. ir 2.3% 1970 m. iki 2.6% 1979 m. Rusų Baltijos kraštuose buvo 17.3% 1959 m., 19.1% 1970 m. ir 20.8% 1979 m. Lenkų nuošimtis sumažėjo nuo 4.8% 1959 m. iki 4.2% 1979 m.

1979 m. gudų Vilniuje buvo 31.1 tūkstančio, (lietuvių — 227.5 tūkst., rusų — 106.8 tūkst., lenkų — 86.6 tūkst., iš viso tais metais Vilniuje buvo 481.000 gyventojų). Gudų skaičius Lietuvos sostinėje nuo 1970 m. padidėjo 6.900. 1979 m. Vilniuje lietuvių buvo 47.3%, rusų 22.2% ir kitų 30.5%.

Taline estų nuošimtis sumažėjo nuo 60.24% 1959 m. iki 51.47% 1979 m. Rusų Taline 1979 m. buvo 168.513 arba

38.14%. Koks buvo kitų tautybių asmenų skaičius arba nuošimtis Estijos sostinėje, dar nėra paskelbta.

Gudų nuošimtis jų sostinėje Minske pakilo nuo 65.6% 1970 m. iki 68% 1979 m. Gudų Gudijoje yra 80%. Jų nuošimčio padidėjimas Minske yra aiškinaamas gyventojų bėgimu iš kolchozų į miestus.

Palyginus su kaiminiais kraštais, gudų moterys turi daugiau vaikų. Iš 1000 moterų virš 15 metų tris arba daugiau vaikų turėjo: 183 Estijos moterys — 206 estės, 164 Latvijos moterys — 181 latvės, 249 Lietuvos moterys — 258 lietuvisės, 243 Rusijos moterys — 222 rusės, 225 Ukrainos moterys — 245 ukrainietės ir 300 Gudijos moterys — 302 gudės.

Savo komentarų dėl šios statistikos laikraštis neprideda. J.B.

BOOKBINDING STUDIO
"SAMOGITIA"
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

A+ A

ALEKSANDRUI BYSZKIEWICZ

mirus,

jo žmoną ALDONĄ, sūnų ALEKSANDRĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

D. A. Viskontai
S. A. Viskontai

A+ A

ALEKSANDRUI BYSZKIEWICZ

mirus,

jo žmoną ALDONĄ, sūnų ALEKSANDRĄ, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

M. Žėkienė D. Žėkaitė
E. Žėkaitė O. L. Radzevičiai ir šeima

A+ A

ALEKSANDRUI BYSZKIEWICZ

mirus,

jo žmonai ALDONAI, sūnui ALEKSANDRUI, giminėms ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą —

Toronto Lietuvių Namai

Mielam Tėveliui

A+ A

STANISLOVUI PACEVIČIUI

iškeliajus amžinybėn,
BIRUTEI STANULIENEI ir jos šeimai giliai užuojautą reiškia —

Toronto Lietuvių Namai

A+ A

TĖVELIUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame ELENĄ VERIKAITIENĘ —

Danguolė ir Steve Kostecy
Danutė ir Vytautas Paškovičiai
Audronė ir Vytautas Siminkevičiai

A+ A

JUOZAPUI BARZEVIČIUI

mirus,

liūdinčius — dukrą ELENUTĘ VERIKAITIENĘ, žentą muziką VACLOVĄ VERIKAITI, dukrą EMILIJĄ MISIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučiame —

Prisikėlimo parapijos choras

A+ A

JURGIUI ŠTURMUI

mirus,

jo žmoną EMĄ, sūnų PETRĄ, šeimą ir visus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

Ona ir Petras Vežauskai

Palmerston, Ont.

Susipažinkime su Dovydu Geringu

AL. GIMANTAS

Amerikiniai muzikos sluogsniai, ypač klasikinės muzikos mėgėjai, labai vertina šiuo metu JAV-se gastroluojantį pasaulinio lygio čelistą Dovydą Geringą. Nevienas mūsų, net ir sekdami įvairiausius simfoninių orkestrų (vietinių ir gastrolėms atvykusių) skelbimus savo gyvenamoje vietoje, gal ir nepastebėjo to menininko gana lietuviškai skambančios pavardės. Jis yra iš Lietuvos, puikiai kalba ir rašo lietuviškai.

Štai keletas žinių apie čelistą, kuris šiuo metu laikomas vienu iš žymūnų savojoje muzikinėje srityje. Gimė 1946 m. Vilniuje, muzikaloje šeimoje. 1952 m. išlaikė egzaminus ir tapo jauniausiu mokiniu Vilniaus muzikos mokyklos paruošiamosios klasėje. Vėliau pateko į Šenderovo vėdamąją klasę, kuris tuo metu buvo čelistu Lietuvos kamerinės muzikos kvartete. 1963 m. baigė tą mokyklą sidabro medaliu ir tuoj po to debiutavo koncerte su Lietuvos filharmonijos orkestru.

Tais pačiais metais Geringas buvo priimtas Maskvos konservatorijon, kuri tiek Sovietijoje, tiek ir aplamai muzikiniuose sluogsnuose laikoma prestižine institucija. Ten iki 1973 m. mokėsi Mstislavo Rostropovičiaus vadovaujamoje. (Šis muzikas dabar gyvena Vašingtone). Konservatorijoje, po penkerių metų studijų, Geringas aktyviai reikėsi koncertuose, kartu mokė kitus. 1975 m. jam pasisekė išvykti užsienin ir įsikurti Hamburge, V. Vokietijoje. Čia jis tobulinosi savo karjeroje, gaudamas piniginę paramą iš Herbert von Karajano fondo, ir tapo pirmuoju čelistu NDR simfoniniame (vokiečių radijo) orkestre. Šiuo metu jis yra pilnas muzikos profesorius muzikinėje Bremeno akademijoje.

Jo karjeros pradžia JAV-se buvo 1976 m. su "The National

Symphony Orchestra" Vašingtone, diriguojant jo buvusiam mokytojui Sovietijoje M. Rostropovičiui, kuris čia laikomas puikiu muzikinės kultūros meistru.

Nuo to laiko Geringas aktyviai dalyvauja amerikinių didmiesčių simfoninių orkestrų koncertuose kaip čelo solistas. Spauda mini, kad jo varojamas labai jautrus muzikinis instrumentas yra labai retas, pagamintas dar 1761 m. J. B. Guadagnini (Parma). Be to, Geringas yra įrašęs eilę ilgojo grojimo plokštelių ir yra pasirašęs sutartį su "Ariola-Eurodisc" plokštelių gaminto bendrove.

1980 m. birželio mėn. Geringas laimėjo pirmą vietą III-ajame tarptautiniame konkurse (Interpretation Concours Granadoje, Ispanijoje). Visai nesenai jis labai sėkmingai atliko Čaikovskio "Rococo" variacijas su Simon Rattle Izraelyje ir Schumanno koncertą Londone su Tennstedt. Su tomis Čaikovskio "Rococo" variacijomis, op. 33, Geringas sutraukė gausias auditorijas į amerikinių simfoninių orkestrų koncertų sales.

Štai, tik vienas kritikos atsiliepimas ("Detroit Free Press", 1982.XI.27). "Lithuanian born David Geringas, who studied with Rostropovich, plays much like the great Russian master. He took liberties with some of the tempos, lingered over emotional high points and displayed a tone laced with lots of vibrato. This approach served the Tchaikovsky well. It demands soulful playing as well as success with its considerable technical difficulties, and Geringas accomplished both handily. His playing of the sixth variation, one of the most glorious concoctions in all music literature, was meltingly beautiful, and he dug into the quicker variations with accurate vitality"

Ar dar gali būti geresnis įvertinimas?

Filmų pasaulyje

Vengrų filmas "Laikas nebėga"

ALGIRDAS GUSTAITIS

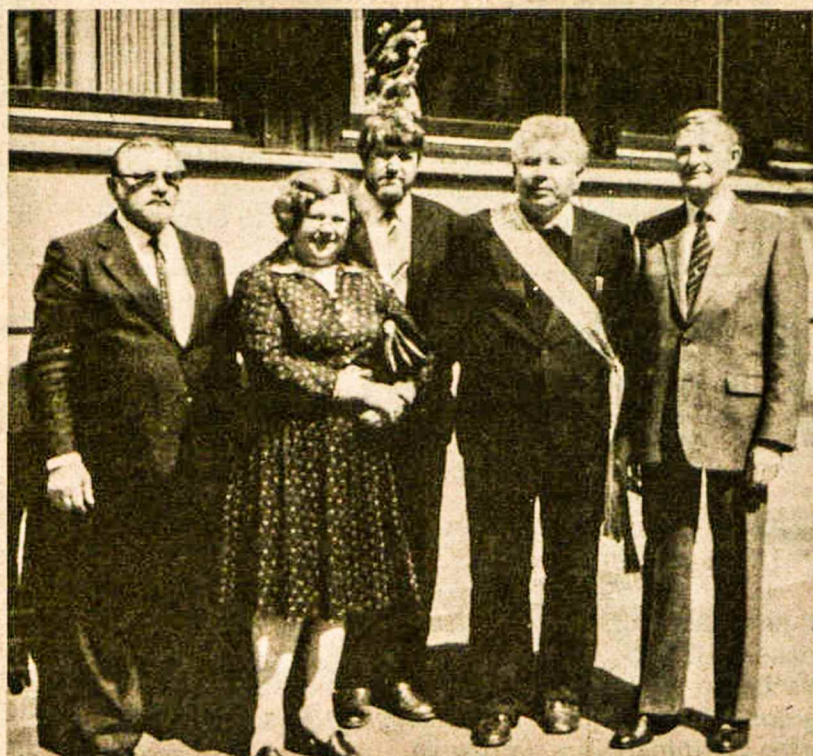
1982 m. pabaigoje JAV-ese užsienio spaudos atstovams buvo parodytas puikiame kino teatre Vengrijos filmas, skiriamas geriausio užsieniečių filmo varžyboms "Golden Globe Award". Anglų k. pavadinimas "Time Stands Still".

Rankraštis — Geza Bere-menyi ir Peter Gothar. Direktoriaus — Peter Gothar. Vaidina — Istvan Znamenak, Henrik Pauer, Sandor Soth, Peter Galfy, Aniko Ivan, Agi Kakassy ir kt. Spalvotas, 99 minučių. Muzika — Gyorgy Selmecey.

Pradedama vengrų sukilimu prieš sovietus, rodomi pilki tankai, riedintys Vengrijos sostinės gatvėmis. Šeimos vyras skubotai pabėga, bet atsisako bėgti jo žmona su dviem sūneliais.

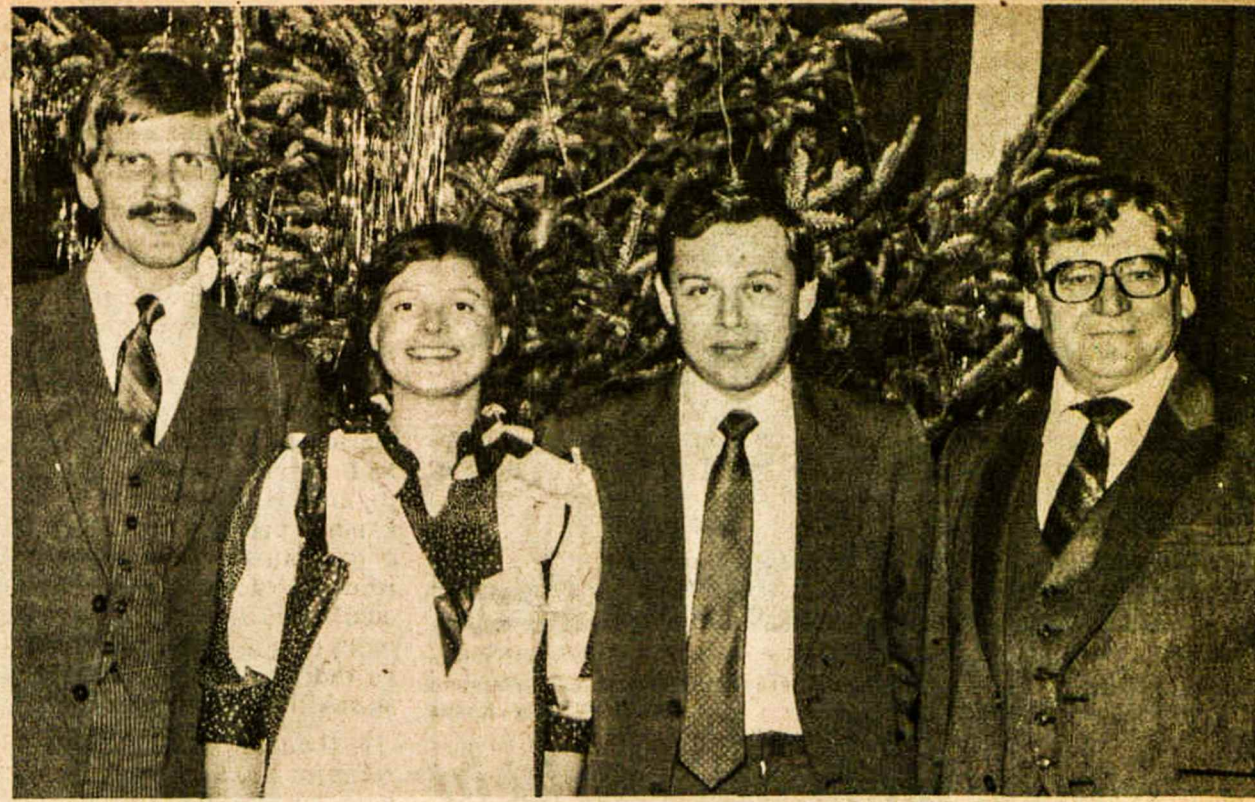
Ilgainiui tie berniukai užauga į mokinius, studentus. Vaizduojama, kaip vyksta gyvenimas, galvojimas, veikla artėjant į pilnametįskumą.

Iš pradžių atrodo, kad tai istorinis-dokumentinis filmas.

Kūn. V. ŠARKA buvo pagerbtas Luebecke, V. Vokietijoje, jo 60 metų amžiaus proga. Iš kairės: VLB Luebecke apyl. valdybos pirm. PR. KOTKIS, W. SIMON, išd. H. SIMON, kūn. V. ŠARKA, parapijos komiteto pirm. J. PYRAGAS

Nuotr. K. Poviliausko

Atlikę meninę programą Kūčių vakarą Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: akompaniatorius J. GOVĖDAS, smuikininkė R. BANKIENĖ, smuikininkas A. BANKAS, sol. V. VERIKAITIS

Nuotr. B. Tarvydo

Išieivisko gyvenimo vaizdelis

Kai vaikaitis atvyksta pas močiutę

ZIGMAS GIRDAUSKAS

Kiekvieną rytą dešimt minučių prieš septyntą prie Narulio kiemo vartelių sustoja didelis, juodas automobilis. Iš jo išsiriti du geltonplaukiai: jauna, greitų judesių moteris ir dvejų su puse metų amžiaus, vieno metro ūgio Kristofas Narulis.

Tukai, greitai, greitai bėgam pas močiutę. Tu žinai, kad aš turiu skubėti į darbą!

Kristofas eina neskubėdamas taku namo link, dairydamsis į šalis, abi rankas į kišenes susikišęs.

Tukai, ar tu girdi ką mama sako? Aš turiu skubėti!

Kristofas, priešėjęs prie namo laiptų, ištraukia dešinę ranką iš kišenos ir, ranka prisilaikydami laiptų turėklą, palengva lipa augštin prie namo durų. Užlipęs į viršų, Kristofas kreipiasi į mamą:

Mama, pakelk mane, aš noriu pabarškinti.

Jaunoji Narulienė pakelia Kristofėlį už pažastų. Jis tris kartus suduoda prie durų pritaisyto barškaliuko.

Viduje, barškėjimo prižadinta, iš kito galo koridoriaus atlekia didelė juoda kalė Saba su pasišiaušusia ketera, garsiai lodama. Iš lovos išsokusi atbėga senoji Narulienė, vilkdama šalutą.

Pamigau, tik pusę antros atsiguliu. Eikš, Tukai, vidun, lauke šalta.

Kristofas įeina lėtai į vidų ir vėl susikiša rankas į kišenes.

Močiute, aš atėjau, — pristato Kristofas ir tiesa rankas į priešais stovinčią Saba. Saba ištisia priekines kojas, ištampa visą kūną ir, priguldama prie grindų, plačiai žiova.

Tukai, duok mamai bučkį ir sudiev, — šaukia pro duris Kristofa mama. — Kristofas sugrįžta prie durų ir pabučiuoja mamą. Supykė dvielę spyruoklių uždaryti varteliai, ir Kristofa mama jau vėl automobilyje. Ji greitai pradings ta už gatvės posūkio.

Tukai, gal nusivilksi apsiaustėlį? — meilina močiute.

Ne, man šalta. Kristofas nueina į virtuvę. Seka Saba, apuostydama jo nugarą.

Nusivilk, Tukai, apsiaustėlį, tau bus peršilta, — neatleidžia močiute.

Nenusivilksiu, — spiriasi Kristofas. — Aš eisiu žolės pjauti.

Iš prieangio Kristofas pasiima žaislinę žolę pjauti mašiną, užsuka jos čirkštuką ir pradeda su ja gaudyti Saba. O ji bėga, stengdamasi išvengti čerškiančio žaislo.

Tukai, taip negalima, negaudyk Sabos! Saba bijo tavęs ir tavo žaislo. Saba gera, ją reikia mylėti, tik paglostyti galima, — aiškina močiute, — dar Džekas ir Liū viršuje miega, o tu taip triukšmauji.

Gera, gera Saba, caca Saba, — Kristofas nueina glostydamas iki uodegos, kurią vikriai pagriebęs pradeda tempti.

Tukai! Ką darai? Ei, taip negalima, nutrauksi Sabai uodegą! — Saba atsisukusi žiūri, bet nejuda iš vietos.

Tukai! Tukai! Paleisk Sabos uodegą! Saba supyks ir tau įkės. — Močiute pagriebia Kristofą už apykaklės ir atskiria nuo Sabos. — Nusivilk apsiaustėlį, jau visas šlapias!

Kodėl tu, Tukai, taip negražiai darai? — barasi močiute nuvilkdama apsiaustuką.

Kristofas greitai išsineria iš apsiaustelio, kuris lieka močiutės rankose. Jis bėga vėl prie Sabos ir mėgina užlipti ant jos, bet vis nuslysta žemyn. Saba žiūri atsisukus čia į vieną, čia į kitą pusę.

Močiute, kodėl Saba tokia didelė? Aš negaliu ant jos atsisėsti!

Užaugo, Tukai. Saba buvo tokia maža, kad tilpo į tavo mamos rankinuką, o dabar — kaip nemažas veršiukas. Ji jau šešerių metų.

Saba jau šešerių, o aš tik dvejų su puse.

Tavo mama dar buvo neištekėjus už tavo tėtės. Vieną dieną ji ėjo namo iš darbo ir kažkoks ponas ją pasišaukė iš automobilio, sakdamas:

"Graži mergaitė, ar nenorėtum turėti mažo šuniuko?" Tada jis jai parodė ant antros automobilio sėdynės narvelį, kuriame žaidė trys mažai, juodi su baltom pakaklėm šuniukai. Tavo mamai jie taip patiko, kad ji negalėjo nuo jų atitraukti. Ji išsirinco Saba, tokia graži su nukritusiom ausim, ir padėkojusi įsidėjo į savo rankinuką. Taip ir parnešė pas tavo tėtę. O Saba vis augo. Su tavo tėte ji eidavo kartu miegoti į tėtės miegamąjį. Tėtis gulėdavo lovoje, o Saba — ant sofos. Dėlto ir dabar, kai Saba lieka viena namuose, mėgina ant sofos atsigulti.

Kodėl ponas nerėjo Sabą atiduoti? Ji tokia gera.

Jis turėjo per daug šuniukų, tris o gal dar daugiau. Tukai, ką mes darytume su trim Sabom?

Kristofas glosto Sabos galvą, kilnoja jos nukritusias ausis. Saba kelia galvą augštin ir patenkinta mirksi rudom akim.

Einam, močiute, aš jums padėsiu indus suplauti, — siūlo Kristofas.

Aš indus pati susiplausiu, — spiriasi močiute. — Einam, aš tau baltą kiaušinuką išvirsiu, tai bus skanus!

Aš pats kiaušinių išsivirsiu, — derasi Kristofas.

Gera, gerai, pats, pats, tu viską pats... — sutinka močiute.

TORONTO MIESTAS

PRANEŠIMAS APIE VIEŠĄ SUSIRINKIMĄ

Chemikalų išpylimas Junction Triangle

1983 metų sausio 19, trečiadienį, 11 v.r., miesto rotušės komiteto kambaryje, 4-me numeryje, Vykdomasis Toronto Komitetas svarstys burmistro paskirtos specialios komisijos pranešimą apie chemikalų išpylimą Junction Triangle vietovėje. To pranešimo kopijos laikomos mano raštinėje, miesto rotušėje, ir duodamos suinteresuotiems asmenims.

Suinteresuoti asmenys, grupės arba organizacijos kviečiamos dalyvauti tame susirinkime ir pateikti savo nuomones. Jie yra maloniai prašomi pranešti miesto raštinei (City Clerk's Department, 367-7031) iki 1983 metų sausio 18 dienos 4.30 v.p.p. apie savo numatomą žodinį pareiškimą. Pareiškimai raštu taip pat laukiami. Jie turi būti siunčiami šiuo adresu: Secretary, Toronto Executive Committee, City Clerk's Department, City Hall, Toronto, Ontario M5H 2N2.

Roy V. Henderson,
miesto raštvedis

Bejieškant vyskupo tako

Aloyzo Barono "Trisdešimt istorijų suaugusiems"

AUŠRA LIULEVIČIENĖ

(Tėšynis iš praėjusio nr.)

Mūsų laikais

Netrūksta ir tiesioginių didaktinių kūrinių mūsų laikais. Jie betgi vaizdžiai liudija šimtmečių eigoje įvykusias permainas didaktinėje tradicijoje. Kafkos raštai yra svarbiausias modernių palyginimų pavyzdys. O ir netaip seniai atsiradęs mokslinės fantastikos žanras yra didele dalimi didaktinio impulso iššauktas — skaitytojas kviečiamas visa tai, kas vyksta kitose planetose kitais laikais, perkelti į savo pasaulį ir palyginti bei padaryti išvadas, kaip dabar reikia gyventi, kad rašytojo atvaizduota utopija įvyktų arba jo piešiamas pragaras būtų išvengtas. Visų jų struktūrai būdingas įvykio perteikimas, kuriame skaitytojas turi atpažinti kokį nors bendrą žmonių gyvenimo dėsni, visuotinę tiesą.

Siaip jau didaktinis momentas iš trumpos prozos modernioje literatūroje pasišalinęs drauge su prarastu patikėjimu, kad visa, kas pasaulyje atsitinka, turi teologinę ar metafizinę prasmę. Trumpi apsakymai dažniausiai būna sąmoningai ir griežtai sukomponuoti, kad perteiktų vieną nedidelę gyvenimo iškarpa, vengiant rodyti, kas prie įvykio būtų privedę ir kas jį sekė. Dažniausiai apsakymas suskaidytas tik apie vieno asmens konflikto užgultą situaciją.

Nors šie apsakymai dažnai turi labai aštrią atomazgą, jų pabaiga lietuviškai neužskleidžia idejinio atvilgiu. Moraliniai konfliktai pasilieka neišspręsti ir veiksmu pasibaigus arba, jeigu išsprendžiami viduje apsakymo, pasilieka mįslingi skaitytojui.

Matysime, kad Baronas bando kartais jungti abu šiuos momentus: užsiimti skaitytojo pamokymu, t. y. įvykį taip sukurti, kad jis aiškiai pastatytų ne vien veikėją, bet ir skaitytoją prieš moralinę dilemą ir tiesiog verstų įsikišti bendro elgesio dėsnio ar taisyklės, bet tuo tarpu mėginti pačią taisyklę nuvesti kaip problematiką. Jis norėtų būti Valančium, bet taip pat mums sako, kad negali.

Subtilusis būdas

Yra ir subtilusis didaktinės tradicijos panaudojimas mūsų laikais, kurioje pats pamokymo turinys neprasikiša į viršų, bet transformuojasi skaitytojo žvilgsnį į tikrovę taip, kad jis pats atsiranda naujoje, skirtingoje padėtyje ir gali daryti moralinius sprendimus kitaip, negu iki tol savo moraliniais įsitikinimais sekdamas būtų daręs. Pats skaitytojas tampa perkeistu, labiau įtaigotu moraliniu agentu.

Šis literatūrinis žanras yra palyginimas arba parabolė. Labai išvystytos Kristaus palyginimų Naujajame Testamente studijos yra padėjusios palyginimų formą ir poveikį visoje literatūroje geriau suprasti. Palyginimą gal geriausia

matyti kaip prastą metaforą. Jame pažįstama tikrovė pastatoma naujoje šviesoje. Palyginimas suardo kasdienybę, įveddamas ką nors visiškai nelaukto: pvz. Evangelijos pasakojime apie tėvą tikrai nesitikime, kad tėvas parsivilkusiam palaidūnui sūnui iškels puotą.

Palyginimas papasakojoje įvykių eigoje neišsiskiria — jis yra estetinė visuma, bet neužskleistas, atviras savo pabaiga, kad išvadas pasidarytų klausytojai. Kai tokiu būdu patiriame naują įžvalgą į tikrovę, ji mus pritenkia: kaip gali būti tokia meilė kaip ano tėvo? Taip pat svarbu, kad šitame palyginime tėvo meilė sūnui pajuntame kaip tik tame puotos paruošimo detalių išskaičiavime, kurios Kristaus meto klausytojams buvo visiškai realios — jie būtų žinoję, kad ir žiedas, kurį tėvas liepia atnešti ir sūnui ant piršto užmanti, yra ne papuošalas, o sūnui duodamas valdžios savo tėvo ūkyje ženklas. Palyginimų reikšmė ir yra sutelkta detalės — juk svarbu žinoti, kad grūdas krito ant uolos, tarp erškėčių, ant kelio ir geroje žemėje tam, kad įvertintume ir pasitiktume galutiniu Dievo Karalystės grūdo našumu.

Tad palyginimas nesutampa nei su alegorija, kurios prasmė glūdi visiškai kitame plane negu jos pasakojami įvykiai, nei su pavyzdžiu, kurio nurodomas įvykis savyje ir užsibaigia. Pvz. istorijoje "Lietus", kur veikėjas tik pasižiaugia, kad jam savo automobilu įvažiuoti į svetimo garažo sieną, lietus išsklaido subėgusius žioplus, nors, jei nebūtų lije, jis tą rytą iš viso nebūtų važiuavęs automobiliu.

Palyginimo forma sudėtingesnė ir labiau užslėpta — joje veikia vidinė įtampa ir tam tikri lūžiai. Tai, kas paprasta ir kas nepaprasta, veikia kartu ir kildina naują įžvalgą, dažnai šiame procese net susisiekdami, kai realios detalės padaro, kad nepaprasti dalykai taptų paprastais.

Apsakyme "Žmonės ir angelai" skalbinių išvežiojimas papasakoja, kaip mažas būdamas išsigelbėjo iš jį pagrobusio vyro automobilio, į nepažįstamą moterį šaukdamas "Mama". Nieko nuostabaus, kad grobiškas nusigando ir vaiką paleido, tačiau pats išsigelbėjimas iš tokios padėties yra ir visada veikėjo sąmonėje lieka kaip stebuklas, kurį jis tegali suprasti kaip dangišką intervenciją. O tai galbūt patvirtina dar ir faktas, kad realus išsigelbėjimo įrankis yra žodis, kurį naudodamas, kiekvienas vaikas tikisi būsias išgelbėtas. Ir čia tas pats žodis, panaudotas tikram reikalui, kai nėra juo šaukiamo asmens, visvien pasirodo veiksmingas.

Būdingiausias palyginimui yra skirtumas tarp aplinkos — įprastos ir ne ypatingos, kaip tai Barono miestas arba vasarvietė, ir pasakojimo krypties — pas Baroną dažniausiai laisvės ar teisybės siekimo, žmonių santykių ištiesinimo. Ši kryptis ima skaldyti įprastą kasdienio gyvenimo planą, taip kad jį išvystame kaip žmogiškųjų klausimų areną. Tai vis tebėra tuščias sklypas 16-os ir 49-os gatvės kampe ar karčiama Cicerio mieste, tačiau dabar jau šioje yra rungiamasi dėl didelių dalykų. Aplinkos ir joje siekiamos nutiesti žmogiškos krypties susikryžavimas duoda naują kontekstą mūsų pažįstamam kasdieniam gyvenimui — nuolatinių salūno lankytų tarpe esame kviečiami atpažinti lygiai taip pat meilės reikalingus ir myletį sugebančius žmones, kaip mes patys, kurie save laikome normalaus pasaulio piliečiais (pvz. "Jagnetos meilė").

Žinoma, tai nėra ypatingai gili įžvalga, bet viskas priklauso nuo to, kaip meniskai rašytojas sugeba tai mums priminti. Kontekstas, kurį Baronas dažniausiai siekia kokiai nors situacijai duoti, yra prasmės alksis ir jos įsiskaidymas. Iš šios perspektyvos būtų galima interpretuoti ir visą romaną "Mirti visada sėkmingai" — kitą Barono pomirtinės kūrybos dalį — kaip ištęstą paly-

ginimą apie sankirtį tarp ryžto mirti ir noro gyventi, patiekiamą kaip neišskiriamą dviejų priešingybių vienybę.

A. Barono vieta

Didaktinės tradicijos fone galime klausti, kur Baronas joje įtilptų? Jau būsim pastebėję, kad vieno atsakymo tam nesudarysime, nes Baronas savo jaučiamą ryškų didaktinį impulsą keleriopai naudoja. Yra visai aiškių, sakytume, pasakėdžių tipo pasakojimų, kur moralas pabaigoje pasakomas ne akimirsnį juo nesuabejojus, pvz., kad "truputis geros valios" atves į "Mažąją taiką".

Yra labai įdomių skolinčių iš ankstesnės literatūros pavyzdžių. O tai irgi nuo senovės įsigalėjusi praktika didaktinėje tradicijoje — pvz. "Kiemo obelis" yra Krėvės pasakojimo apie Grainio liepą pakartojimas, o "Šuo ir senelis" — Bilūno "Brisiaus galo" su papildomai įvedamu jau iš tautosakos ateinančiu didaktiniu motyvu: vaikas įsivaizduoja, kad tėvams pasenus, ir jis su jais turės taip nežmoniška elgtis, kaip jie dabar elgiasi su savo tėvais — vaiko seneliais.

"Šeimoje" ataidi Nabokovo "Lolita" — ne tik savo siužetu, bet ir "herojaus" užimama moraline laikysena. Tikro palyginimo pobūdį turi "Raudona šviesa", kur tėvas, gavęs žinią, kad gatvės kampe suvažinėja jo bernukas, bėga blykčiojančios raudonos policijos mašinos šviesos link, kol pamato stovintį savo sūnų, apdaužytą, bet sveiką. Perygyvenimas jį įveda į pažinimą visuotinės žmogaus gyvenimo tragikos, kurią liudija raudonos policijos šviesos blykčiojimas: "Ir dabar pamatęs tokią šviesą pajuntu stiprų širdies plakimą, kurio nejutau tada bėgdamas ir nėsdamas mažytį grūdą vilties" (p. 17).

Bet dažniau Baronas nėra linkęs atskleisti aiškios moralinės vizijos. Jis greičiau yra moralistas ta prasme, kad kelia klausimus ir juos iškelia, tyrinėja priimtas moralines normas (pvz., kad reikia drausti vaikams muštis) ir jų ribas bei alternatyvas.

"Pjūvis" išryškina, kad daikto vertė, priešingai viešai mūsų smerkiamam "materializmui", gali būti žmogui svarbesnė už jo paties kūno gerovę. Čia, žinoma, labai eilinė tiesa, ir reikia pripažinti, kad Baronas pertempia principą priešpastatymą — juk tikrai "Pjūvyje" berniukas turėjo ir kitų išeičių, ne vien savo skriaudiką sumušti arba jo švarką supjaustyti. Tačiau Baroniui rūpi iškasti tikrąją mūsų vertybių sistemą, glūdinčią po oficialiąja, ir tai jam pavyksta, nes skaitytojas jaučia padarytą skriaudą eilutės savininkui ir dar labiau — jo neturintį motinai. Baronas tai daro ne todėl, kad smerktų ir parodytų, jog mes visi esame melagiai, bet tik kad kartu su juo į visą reikalą ilgiau pasižvalgytume ir pamatytume oficialios moralės, kai ji neatitinka gyvenamos tikrovės, į mus įdiegtus konfliktus.

Šitaip suprantame, kodėl "Antklodėje" senukas labiau linkęs vaizduoti, kad visą savo turtą pragėręs (tai juk bus liga), o ne kitiems išdalijęs, nes pasirodėtu kvailiu. Savo nustebimui pajunta tikrai taip manąs ir pats pasakotojas.

Istorijoje "Priekvaidis" pasikarščiavusį ir nuo šeimos vasarvietėje pabėgusį Medinį slėgia įžvalga, kad kaip neturįs pinigų visuomenėje jis ir tegali atrodyti priekvaidis. Reikšminga, kad iš situacijos jį išgelbsti ne pinigai, iš kur nors stebuklingai iškrinta, kurie save laikome normalaus pasaulio piliečiais (pvz. "Jagnetos meilė").

Baronas mėgsta tokias mįsles, ir todėl situacijos kartais pas jį gali būti forsuotos arba groteskiškai sprendžiamos, pvz. pasakojime "Geri darbai", kur už paslaugą bendradarbis italas Vytautui švelniai atsiųs lygina, sužalodamas jį neteisėtai apskundusią moterišką lygiai taip, kaip ji buvo švelni policijai apkaltinusi.

(Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"Aušros" šimtmečiui skirta paroda, susieta su Pasaulio Lietuvių Dienomis, bus atidaryta š. m. birželio 26 d. Čikagos Jaunimo Centre ir truks iki liepos 5 d. Parodą organizuoja Bronius Kviklys, talkinamas L. Kairo ir J. Mažeikos. Ji apims visą draudimo laikotarpio lietuvių spaudą, leista Lietuvoje ar užsienyje nuo 1865 iki 1905 m. Papildu parodon bus įjungta pagrindinė Lietuvos 1941-44 ir 1946-83 m. spauda.

Iliozijos orkestrui 1982 m. lapkričio 27 d. koncerte Čikagoje, John Hancock centre, dirigavo Arūnas Kaminskas, vadovaujantis styginiam Čikagos lietuvių ansambliui, evangelikų-liuteronų "Tėviškės" parapijos chorui, talkinantis Čikagos lietuvių operai. Tą orkestrą sudaro Čikagos "Lyric" operos orkestrantai. Koncertas buvo pavadintas Vienos vakaru, susietas su aukų rinkimu orkestrui, pradėtas vienietiško stiliaus vakariene, už kurią dalyviai turėjo mokėti po šimtą dolerių. Pagrindinis dėmesys teko trijų Straussų muzikai, papildytai W. A. Mozarto, F. Lehoro bei kitų kompozitorių kūriniais.

Koncertą Čikagos lietuviams didžiojoje Jaunimo Centro salėje 1982 m. gruodžio 12 d. surengė sol. Tadas Rūta. Jis yra bosas, dainavimą studijavęs pas privačius mokytojus, daugiausia lankęs buvusios Kauno operos teatro sol. Izabelės Motekaitienės dainavimo studiją. Savo rečitalį pradėjo tarptautinių klasikų kūriniais, užbaigė J. Briedžio, K. V. Banaičio, J. Strolis, Vl. Jakubėno, V. Klovos kompozicijomis.

Lietuvių Moterų Federacijos Čikagos klubas, vadovaujamas pirm. M. Marcinkienės, 1982 m. lapkričio 14 d. pakvietė Čikagos lietuvių ir Tautinių Namus susijusią Anotolijaus Kairo poezijos rinkinį "Lotofagų šaly". Apie poetus ir poeziją kalbėjo K. Miklovaitis, veddamas paralelę tarp klasikos ir dabartinio proza primenančio modernizmo. A. Bagdonas aptarė rinkinio "Lotofagų šaly" turinį, ciliavimo techniką. Ištraukas deklamavo studentės G. Eidukaitė ir A. Gražytė. Pats A. Kairys paaiškino rinkinio pavadinimą, susietą su graikų mitologija. Pasak jo, mes dabar esame tarsi Odisejo jūreiviai, atsiskirę Lotofagų šaly. Mums ta gundanti šalis yra Amerika. Kaip ir Odisejo jūreiviaus, viliojamiems gražaus sirenų dainavimu, reikia užsikimšti ausis, kad negirdėtumėm pralūžtingos svetimųjų įtakos ir galėtumėm likti ištikimi Lietuvai savo tautiniame laive.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga rengia jaunų dailininkų rinkinių darbų parodą 1983 m. birželio 21 — liepos 9 d. Čikagoje, kai ten vyks Pasaulio Lietuvių Dienos. Parodai yra pasirinkta Iliozijos universiteto Čikagoje architektūros fakulteto meno galerija. Kviečiamas dalyvauti lietuvių kilmės jaunimas iki 33 metų amžiaus. Parodai siūlomų darbų skaidres ar nuotraukas reikia įteikti arba atsiųsti iki 1983 m. kovo 1 d. komisijos pirm. Birutei Šontaitėi ir Pasaulio Lietuvių Dienų rašting. 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Prie jų pridėdama autoriaus pavardę su vardu, kūrinių pavadinimas, jo dydis, atlikimo technika. Platesnės informacijos apie šią parodą taipgi gaunamos pas B. Šontaitę tuo pačiu adresu.

Saviieklinis Australijos lietuvių teatras "Vaidila" 1982 m. lapkričio 19 d. Adelaidės Lietuvių Namuose surengė vakaronę, jos dalyvius supažindinusius su Čikagoje išleista Valės Marcinkonytės knyga "Tiltas per Nerį". Autorė yra vilnietė, baigusi Vytauto Didžiojo gimnaziją, Vilniuje pradedusi medicinos studijas, jas tęsusi V. Vokietijoje, dabar dirbanči vienoje Adelaidės ligoninėje. Lietuvišką šeimą yra sukūrusi su "Vaidilos" teatro aktorium ir vyr. rež. Jonu Neverausku, dalyvavusi sceninėje veikloje. Jon yra įsijungusi ir Jono bei Valės Neverauskų dukra Julija Vasilūnienė, auginanti du sūnelius. Literatūrinis močiute tapusios V. Marcinkonytės-Neverauskienės debiutas buvo maloni staigmena Adelaidės lietuviams. "Tiltą per Nerį" apibūdino Pranas Pusdešis, knyga įjungdamas į apysakos žanrą. Ištraukas skaitė pati autorė, jaunoji Danutė Baltutytė ir aktorius Viktoras Ratkevičius. V. Marcinkonytė-Neverauskienė, susilaukusi literatūrinio pirmagimio, sveikino ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. Č. Zamoiskis.

J. Haydno oratorija "Pasaulio sutvėrimas" pirmą kartą buvo atlikta Vilniaus filharmonijos salėje, minint šio kompozitoriaus 250 metų gimimo sukaktį. Oratorijos atlikimą įsijungė: Vilniaus filharmonijos sopranas Regina Maciūtė, Vilniaus operos tenoras Algirdas Čiplys, bosas Vladimiras Prudnikovas, Lietuvos televizijos ir radijo choras, simfoninis Vilniaus filharmonijos orkestras su dirigentu Juozu Domarku. Atliekamą kūrinių apibūdino muzikologas V. Gerulaitis. Atskiras koncertas buvo surengtas ir kauniečiams.

Balerinos Tamaros Sventickaitės amžiaus šešiasdešimtmis paminėtas Vilniaus operos ir baletu teatre P. Čaikovskio "Miegancioios gražuolės" spektakliu. Baletu veteranė yra gimusi Panevėžyje, 1932-38 m. lankiusi Lietuvos teatro baletu studiją Kaune, teatran įsijungusi 1938. Pokaryje tobulinosi Leningrado Kirovo operos ir baletu teatre. 1948-68 m. sukūrė daug pagrindinių vaidmenų Vilniaus operos ir baletu teatre. Dirbdama šiame teatre, ji dabar savo patirtį ir žinias stengiasi perduoti mokiniais.

Tradicinis kaimo kapelių kursas "Grok, Jurgeli", rengiamas Kaune, susilaukė apie 300 muzikantų, dainininkų ir šokėjų. Didįjį prizą laimėjo Lietuvos Žemės ūkio Akademijos kapela. Laureatų vardus taipgi išsklaido — Kauno medicinos instituto saviiekliniai, jungtinė Kauno energetikų kapela ir Trakų liaudies kapela "Galvė". Muzikantų muzikanto vardas teko armonika grojusiam Julijui Noreikiui iš Švenčionių.

Vilniaus filharmonijos Kauno skyrius prieš Kalėdas surengė chorinės muzikos šventę, kurioje dalyvavo geriausi saviiekliniai kauniečių chorai — "Lielumai", "Jaunystė", "Perkūnas", "Indraja", "Gintaras" ir "Varpelis", chorai iš Vilniaus ir Klaipėdos, svečiai iš Latvijos — Liepojos pedagoginio V. Lacio instituto moterų choras "Atbals", Cesio rajono mėsru mokytojų choras "Bevernia". Chorinės muzikos šventė buvo atiduota privaloma duoklė Sovietų Sąjungos šešiasdešimtmėčiui.

Nidos kultūros namuose su savo nuotraukų rinkiniu "Lietuvos menininkai" viešėjo kaunietis fotografas Algirdas Pilvelis. Tai buvo jau trečioji jo darbų paroda 1982 metais. Dvi ankstesnės — "Kauno dailininkai" ir "Kauno menininkai" buvo surengtos Kaune.

Šiaulietis architektas Bronius Semaška savo savaitgalius ir atostogas skiria liaudies architektūrai. Vazinėdamas ir vaikščiodamas po visa Lietuvą, piešia liaudies architektūros paminklus, daugiausia medinius. Jo piešiniai tiksliai atspindi architektūrinius tuos paminklų elementus. Miestų statybos projektavimo institute Vilniuje jis surengė pirmąją tų vertingų piešinių parodą.

Tarptautinėje satyrinės grafikos parodoje Italijoje, Trento mieste, dalyvavo dail. Z. Šteins. Jam paskirta savitą pavadinimą turinti premija "Vienas iš penkių išrinktųjų". Ji reikšia kvietimą surengti atskirą savo karikatūrų parodą Trento 1983 m.

"Mokslo" leidykla Vilniuje išleido istoriko Roko Varakausko (1922 — 1975) 328 psl. studiją "Lietuvos ir Livonijos santykiai XIII-XVI a.", redaguotą prof. dr. M. Jučo. Velionis R. Varakauskas buvo paskiriamas pedagoginį Vilniaus institutą, jame dirbęs dėstytoju. Tyrinėjo XIII š. lietuvių kovas su kryžiuočiais ir kalavijuočiais. Šia tema apgynė istorijos mokslų kandidato disertaciją 1959 m., išleido dvi knygetas apie didvyrišką Pilenų gynybą. Vėliau pagrindinį savo dėmesį skyrė išleistos studijos temai, kurią netgi panaudojo ir daktaro disertacijai. Apie 60 naujų dokumentų savo monografijai dailis nagrinėja Lietuvos kovas su Livonijos riteriais, antroji — Livonijos prijungimą prie Didžiojo Lietuvos Kunigaikštystės 1561 m., trečioji — Lietuvos pastangas įsigalėti pietinėje Livonijoje, ginčus dėl sienų, ketvirtoji — Lietuvos prekybą su Livonija. Daroma išvada, kad Lietuvos gyventojus V. Europos gaminiai keletą šimtmečių pasiekdavo daugiausia Dauguvos upę, o jos varžovų Nemunas tapo tik XV šimtmečiu.

V. Kst.

Evangelistai — Matas, Morkus, Lukas, Jonas Šveicarijos pašto ženkluose

Evangelistai pašto ženkluose

Šveicarija yra pirmas kraštas pasaulyje, kuris atvaizdavo keturis evangelistus pašto ženkluose. Nėra ko labai stebėtis, jei šveicarai pasirinko tokius religinius motyvus savo pašto ženklams, nes jie jau iš senų laikų pasižymi gerbiu dvasinių vertybių. Kai 1291 m. Šveicarijos konstitucija buvo priimta, jos tėvai — kūrėjai paskelbė ją su iškilminga prisaeika Dievui.

Pasirinkdami evangelistų temą pašto ženklams, šveicarai norėjo priminti savo piliečiams ir žmonėms, gyvenantiems kituose kraštuose, kurie gaus laiskus su evangelistais ant pašto ženklų, kad tik Evangelijų skelbiamos tiesios gali sustabdyti materialistinę ateistinio komunizmo plitimą. Todėl, kur tik komunizmas įsigali, ten pradeda visokių būdais kovoti su religija, nepaisant to, kad konstitucija laiduoja tikėjimo laisvę.

Keturių evangelistų pašto ženklai pasižymi savo paprastumu. Vietoj įprastų vinjetų (papošti rėmeliai), kurių viduryje būna vaizduojamas objektas, matome taškuotą foną. Pačiame viršuje aiškiai matomas evangelisto vardas, o apačioje — pašto ženklų vertė ir valstybės vardas HELVETIA (lotyniškas Šveicarijos pavadinimas).

Pašto ženkle 3 fr. vertės matome Levi. Jis buvo Galilėjos žydai. Tapęs Kristaus apaštalu, jis buvo pavadintas Matu. Tarp 40 ir 50 metų po Kristaus jis parašė Evangeliją, remdamasis savo asmeniniu kontaktu su Išganytoju. Apaštalas Matas plačiai keliavo, skelbdamas Evangeliją. Mirė kankinio mirtimi. Jo kūnas yra kaip relikvija Šv. Mato šventovėje Salerno mieste, Italijoje.

5 fr. pašto ženklas vaizduoja Šv. Morkų. Kristui mokant savo apaštalus, Morkus buvo dar tik jaunuolis ir vėliau pasidarė artimas Šv. Petro ir Šv. Pauliaus draugas, juos lydėjo įvairiose kelionėse, skelbiant krikščionybę Viduržemio jūros kraštuose. Šv. Morkus parašė Evangeliją Šv. Petri prižiūrint, kad atvaizduotų Kristaus gyvenimą ir mokslą pirmiesiems romėnų krikščionims. Vėliau jis įsteigė Katalikų Bendriją Aleksandrijoje. Šiame mieste jis buvo nukankintas.

Evangelistas Šv. Lukas parodomas ant 10 fr. pašto ženklų. Jis gimė tų laikų žymiaje kultūros centre — Antiochijos mieste. Šv. Lukas yra labiausiai išsimokslinęs iš visų evangelistų. Jis buvo gydytojas ir gabus menininkas. Vėliau jis susipažino su Šv. Paulium ir tapo jo mokinium bei draugu iki mirties. Jis Kristaus asmeniškai nepažinojo ir nematė, bet labai daug tyrinėjo ir apklausinėjo asmenis, kurie Kristų matė, ir tik vėliau parašė Evangeliją. "Apaštalu darbus" jis parašė 63 m. po Kristaus. Jo Evangelija ir "Apaštalu darbai" laikomi pavyzdžiu istorinio tikslumo ir literatūrinio stiliaus.

Šv. Jonas, kuris yra parody-

tas ant 20 fr. pašto ženklų, buvo mylimiausias Kristaus mokinys. Po nukryžijavimo ant Kalvarijos kalno jis lydėjo Mariją į Efezą, Mažosios Azijos, kur parašė ketvirtą Evangeliją. Mirė apie 100 m. po Kristaus.

Keturių evangelistų pašto ženklai Scott's kataloge yra pažymėti nr. 406-409.

Evangelistų p. ženklus sukūrė p. Bagnoud. Jį panaudojo XV š. medžio drožinys, kurie buvo Šv. Osvaldo šventovėje. Tie medžio drožiniai buvo sukurti 1484 m. skulptoriaus Hanso Felderio ir yra labai geras pavyzdys gotiško meno Europoje. Dabar jie laikomi Zuericho krašto muzėjuje.

Viduramžiais įvairūs simboliai buvo labai paplitę. Sparnai yra simbolis dieviškos misijos. Žmogus su sparnais — reiškia Dievo žodžio nešėją žmonėms. Jautis paprastai primena tuos, kurie kantriai traukia jungą dėl kitų gero. Sparnuotas jautis yra šv. Luko simbolis dėlto, kad jis pabrėžė tylių ir kantrų Kristaus atsidavimą žmonių atpirkimui savo Evangelijoje.

Vėliau ir kiti kraštai pasekė Šveicariją. Šv. Rašto evangelistas randame: Egiptijos, Ispanijos, Airijos pašto ženkluose. Pavieniai evangelistai randami Čekoslovakijos ir Danijos pašto ženkluose. Chado valstybė išleido seriją pašto ženklų, vaizduojančių 12 apaštalių, bet jų tarpe nėra šv. Luko ir šv. Morkaus. K.K.

Atsiųsta paminėti

Antanas Rubšys, ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE. Leidėjas — "Krikščionis gyvenime". Serijos nr. 21. Putnam, CT, 1982 m., 430 psl. Kaina — \$9.00 JAV.

Marijus Blynas, LIETUVOS SE-NOVĖS PAMINKLAI. Išleido Kęstutis Jeronimo Butkaus Fondas. Čikaga 1982 m., 264 psl.

AURELIJA BALASAITIENĖ

Naujieji metai

Naujieji metai — tai tik lašas jūroj,
Tiktai akimirka sužibus kibirkštis.
Kaikas nubrauks nuo veido ašarėlę sūrij,
Kaikam džiaugsmu suplaks jauna širdis.

Kai dūžiai laikrodžio nūgrims į praeities bedugnę
Ir skelbs artėjimą naujos dienos . . .
Už longo dar žiema ir židiniuose ugnys
Atsispindės puotaujančių veiduos.

Kai ištuštės augštiekliai šampano
Ir horizontuose nušvis naujos dienos aušra,
Ant amžių kelio susirinks visi gyvenimai
Su viltimis ir su savų dienų našta.

Naujieji metai — tai tik vienas žingsnis,
Tik įspaudas pasaulio vieškelį paklydusių pėdų.
Jei smilkinuose dar gyvybės lašas tvinksi,
Tai ir rytojais dar atrodo sklindinas vilčių.

Nukrius pageltęs kalendoriaus lapas,
Ir niekas, niekas juk nepasikeis . . .
Gyvenimo keliai nežinomi ir trapūs,
Kur mus jie ves, kur jie be mūsų eis?

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 20 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	90 dienų termin. indėlius	9 %
Antradieniais	10 - 3	180-185 d. termin. ind.	9 %
Trečiadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9 1/2 %
Ketvirtadieniais	10 - 8	term. indėlius 2 metų	9 3/4 %
Penktadieniais	10 - 8	pensijų s-ta	10 %
Šeštadieniais	9 - 1	spec. taup. s-ta	8 1/2 %
Sekmadieniais	9.30 - 1	taupomąją s-ta	8 %
		depozitų čekių s-ta	6 %
		DUODA PASKOLAS:	
		asmenines nuo	15 %
		mortgicinius nuo	12 % — 13 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmadi. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicinius iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

HOMETARIO

Real Estate Ltd. Insurance Brokers
Pilnas patarnavimas nuosavybių srityje. Pasibaigę namų arba automobilio draudai? Prieš mokėdami, pažūrėkite į mūsų kainas. Prašykite — "Ted" tel. 531-3506 171 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

* Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
* Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. * Visi automobilio mechaniniai
* taisymai. * Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
* GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE

MEAT
MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukli kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.;
trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo
pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu varotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (artai Dundas St. W.) FILTOS BROS
Toronto, Ont., M6R 1V5 Telefonai 533-8451, 533-8452

Uždega žvakes Kūčių vakarą Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: LN Moterų Būrelio vicepirm. S. CIPLIJAUS-KIENĖ, LN Vyrų Būrelio pirm. B. LAUCYS, Z. BACEVIČIUTE. Nuotr. B. Tarvydo

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

respublika Taivano saloje, galinti turėti tikrai gerą rinką Kanados gaminiams, nestokojanti pinigų, nereikalaujanti finansinės paramos. Konservatorių parlamentaras E. MacKay, ten apsilankęs praėjusį rudens, teigia, kad Kanada už bilijonus dolerių Taivanui galėjo parduoti keturis atominius "Candu" reaktorius, kuriems dabar niekur negali surasti rinkos. Ryšiai su laisvąja Kinija nutrūko 1976 m., kai ministerio pirm. P. E. Trudeau vyriausybė pasaulinėse olimpiadon Montrealyje neįsileido jos sportininkų su Kinijos respublikos vardu ir jos vėliava. Esą tuo vardu gali naudotis tik komunistinė Kinija, iš Kanados skolon perkanti grūdus.

Savo darbą suspendavo trys Ontario provincijos teisėjai — William Sharpe, Reid Scott ir negras Maurice Charles, remdamiesi naująja Kanados konstitucija. Esą jie negali būti bešališki net kriminalinėse bylose, kai juos paskiria Ontario teisingumo ministeris ir kai valdžia moka algas. Labiausiai pagarsėjo teisėjas R. Scottas, savo skundus pažergus pasikalbėjime su CBC radijo atstovu P. Gzowskiu. Jis viešai pareiškė, kad vienas Ontario ministeris, jam svarstant vieną bylą, bandė kalbėti su juo tos bylos reikalu. Susidarė įspūdis, kad valdžios žmonės iš tikrųjų nori turėti įtakos teisėjų sprendimams. Ontario teisingumo ministeris R. McMurthy šį reikalą ištyrė įsakė Ontario policijai. Teisėjas R. Scottas vis dar delsia to ministerio pavadė pasakelbimą. Esą tai įvyko prieš ketletą metų viename Toronto golfo klube. Pokalbis buvo nutrauktas, kai ministeris sužinojo, kad R. Scottas yra teisėjas toje byloje. Pasak jų, nieko rimto neįvyko, tik visą reikalą išpūstą spauda. Iš tikrųjų išsišokimą padarė pats R. Scottas, tą epizodą, kaltinantį valdžią, paskelbęs radijo programoje.

Trijų teisėjų padarytu sprendimu dabar bando naudotis nusikaltėlius ginantys advokatai. Pasak jų, teisėjų bešališkumo stoka pažeidžia jų klientų teises, kurias jiems garantuoja Kanados konstitucija. Sprendimą šiuo klausimu dabar turės padaryti augsčiausias Ontario teismas. Atrodo, Ontario teisėjų "revoliucijos" pradininkams rūpi ne konstitucija, o savo algų bei pensijų sulyginimas su federaciniais teisėjais. Teisėjai yra valdžios skiriami tarnautojai, kurie visi savo algas gauna iš valdžios išdo. Jeigu Ontario teisėjai nenori algų iš išdo, kas gi kitas galėtų jiems jas išmokėti? Kai kuriuose valstybėse teisėjai nėra skiriami, bet renkami. Tačiau tokiu mintis turbūt nepatiktų R. Scottui bei jo bičiuliams, nes rinkimus galima pralaimėti. Rinkėjai tada galėtų atsikratyti nepageidaujamų teisėjų, skiriančių kartais tikrai juokingai menkas baudmes didelėms nusikaltėliams. Reforma nėra reikalinga, nes juk teisėjai sprendimus turi daryti pagal priimtus įstatymus,

mente turintys liberalai po atostogų. Nuosimėio sumažinimu 1983 m. tikimasi sutaupyti valdžios išdvi \$95 milijonus. 1984 m., laikantis valdžios įvesių varžtų, padidinimas, atskirtas nuo infliacijos, tiesieks 5%.

Ontario provincijoje teisėjus paskiria teisingumo ministeris, tačiau jų algų ir pensijų reikalus tvarko tris narius turintis Ontario teismų komitetas. Po vieną narį į tą komitetą pasiūlo valdžia ir patys teisėjai. Jie tada pasikviečia pirmininku abiem pusėm priimtą asmenį. Šiemetinė Ontario teisėjų alga pakilo iki \$70.785. Tai iš tikrųjų nebloga suma, kai prisimeni 1972 m. turėtą \$26.000 algą. Dešimties metų laikotarpyje alga padidėjo beveik trigubai. Svarbiausia, kad tai buvo atlikta ne teisingumo ministerio, bet neutralaus komiteto dėka. Tas komitetas kaip tik ir buvo sudarytas teisėjų bešališkumui užtikrinti, kad jiems nereikėtų lankstytis teisingumo ministeriui.

SPORTAS

Sporto žaidynės artėjant

Antrosios Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks š. m. birželio 26 — liepos 2 d.d. Čikagoje. Visos varžybos, išskyrus golfą ir šaudymą, rengiamos Illinois universiteto patalpose ir aikštėse. Žiemos sporto varžybos bus surengtos daug anksčiau. Slidinėjimo varžybos bus vasario 5-6 d.d. Ellicottville, NY, ir ledo ritulio — gegužės mėn. Toronto. Varžybinių žaidynių programa bus labai plati ir apims net 13 sporto šakų. Žaidynės praturtėjo naujomis sporto šakomis, kaip ledo ritulys ir raketbolas (Racquetball). Kelios sporto šakos papildytos senjorų klasmėmis — tai krepšinis, tinklinis ir lauko tenisas.

Numatyta, kad II Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse dalyvaus apie 1000 sportininkų iš Pietų ir Šiaurės Amerikos, Australijos ir Europos. Šią neeilinę sporto šventę žymiai praturtins ir suteiks jam gilesnę prasmę svečiai iš tolimųjų lietuviškų kolonijų. Norą dalyvauti žaidynėse jau yra pareiškę: Brazilijos vyrų krepšinio komanda, Anglijos lietuvių futbolo komanda, Vasario 16 gimnazijos jaunių futbolo komanda ir 100 Australijos sportininkų.

Australijos sportininkai savo viešnagę šiame žemyne dar praplės aplankydami įvairias lietuviškas kolonijas. Ta proga numato užsukti į Torontą, Hamiltoną ir Montrealį. Jų priėmimui Kanados sporto apygarda sudarė globos komitetą. Viešnagės metu Toronte Australijos sportininkus numatoma apgyvendinti Tėvų pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje. Čia taip pat numatoma suruošti eilę krepšinio ir tinklinio varžybų.

Žaidynių rengėjas didelį susirūpinimą kelia teisėjai. Teko sutelkti arba samdyti daugiau kaip 150 teisėjų ir įvairių pareigūnų. Žaidynėse varžysis pavieniai sportininkai ir klubai, tačiau iš P. Amerikos, Australijos galės varžytis ir kraštų rinktinės.

Kvietimai šiose žaidynėse dalyvauti išsiųsti viso pasaulio sporto klubams. Žaidynėms rengti komiteto pirmininko pavaduotojas Rimantas Dirvonis per "Amerikos Balsą" 6 minučių kalbą perdavė kvietimą ir okupuotai Lietuvai.

VYČIO ŽINIOS

Vyčio tinklinio treniruotės Anapilio salėje vyksta šia tvarka: vy-

Kvaišas šaudytojas

— Kaip tamsta galėjai visus šovinius taip tiksliai pataikyti? — klausia šaudymo varžybų laimėtojas kaimo kvaišium vadinamą žmogelį.

— Matai, tamsta, aš pirmiau šaunu, o paskui apvedu ratuku...

Automobilis yra daiktas, kuris panaikino arklius, o dabar naikina žmones.

Ateitininkų žinios

Ateitininkų Kūčiose dalyvavo 170 asmenų. Vakaras prasidėjo jaunių ir jaunučių eiseną su žvakutėmis ir giesme prie stalo, ant kurio gulėjo šv. Kūdikėlis. Kun. L. Januška perskaitė Evangeliją ir pirmąją plotkę pasidalino su ses. Margarita. Paskui visi lauzė, dalinosi ir sveikinosi. Programos pranešėju buvo Rimas Kulivas. Dr. O. Gustainienė pateikė įžangines Kūčių mintis, po kurių moksleiviai suvaidino savo sukurtą montažą apie kalėdinius šių dienų jaunuolio pergyvenimus. Jauniai pavaizdavo keletą jiems įdomių papročių, kurių Lietuvoje seniau žmonės laikydavosi švenčių metu. Jaunučiai suvaidino "Kalėdų senelio apsilankymą". Studentai programą užbaigė literatūriniais skaitymais. Po maldos visi vašinasi tėvų komiteto gerai suorganizuotais ir labai skaniais tradiciniais Kūčių valgiais. Padėka visiems už darbą, mintis ir dalyvavimą.

Kalėdų atostogų metu 11 moksleivių dalyvavo Dainavoje ruošiamose žiemos kursuose. Šių metų tema — "Logologija". Kaip visuomet, moksleiviai grįžo pilni gerų įspūdžių.

Kiekvienais metais būna ypatingai sunku rasti asmenis, kurie galėtų moksleivius nuvežti į kursus. Šiais metais A. Slivinskas nepagalėjo brangaus laiko ir atliko abidvi keliones. Tikrai didelė padėka jam. Ačiū taip pat p.p. Čuplinskių ir Čepų šeimoms, kurios leido naudotis jų automobiliais.

Studentų trijulė dalyvavo Čikagoje suruoštuose žiemos kursuose tema "Politinė Lietuva šio šimt-

mečio šviesoje". Temas gvildeno istorikė B. Sruogienė, p. Narutis, adv. P. Žumbakis ir kiti.

Studentų būrys dalyvavo rekollekcijose sausio 7-9 d.d. King City namuose.

Jaunučių susirinkimas Anapilyje įvyko sausio 9 d. Visas informacijas teikia ses. Margarita (534-5773).

Moksleivių susirinkimas įvyks sausio 16, sekmadienį, po 10 v. Mišių Prisikėlimo parapijos patalpose. L. U.

Skautų veikla

• Kanados rajono vadijos posėdis suaukiamas sausio 18 d., 7.30 v.v., skautų būkle.

• Sukaktyvinės stovyklos organizavimas — sausio 20 d., 7.30 v.v., pas brolių Algį Senkų. Komitetas rūpinasi stovyklavietės paruošimu, maitinimu, transportu, svečių priėmimu ir kt. ūkiniais reikalais. LSS tarybos pirmia, kaip tos stovyklos rengėja, ruošia programas, kviečia pareigūnus, vadovauja ir tvarko dalyvių registraciją. Numatoma, stovykla laisvą apie 800 skautų. Stovykla įvyks liepos 30 — rugpjūčio 13 d. "Woodland Trails" kanadiečių skautų stovyklavietėje netoli Auroros.

• Metinis Romuvos narių susirinkimas — vasario 27 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Iš anksto visi kviečiami. Č. S.

Lietuviška baldų

dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096.

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:

sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICARDAS KYBARTAS,

22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

A. E. LEPAGE

Daiva T. Dalinda, B.A.

Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!

* Nemokamas namo įkainojimas *

(Istaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)

1566 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6P 1A4

Tel. 537-3431

Namų 769-9424

AL

GARBENS REALTOR

Telefonas 489-1543

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantys šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

Telefonas 773-6480

77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.

Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgicijų parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

9 % už 90 dienų term. indėl.
9 % už 6 mėn. term. indėlius
9 1/2 % už 1 m. term. indėlius
9 3/4 % už 2 m. term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 % už namų planą
8 1/2 % už specialią taup. s-tą
8 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 15%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeliamu nuosimčiu 1 metų 12%
su nekeliamu nuosimčiu 2 metų 13%
(fixed rate)
su keliamu nuosimčiu 1 metų 12 1/2%
(variable rate)

AKTYVAI virš 32 milijono dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicinius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmenines paskolas mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723

ir 532-1149

Toronto, Ontario

M6P 1A6

AIŠKINANTIS LAISKAS

Prancūzė autorė Mireille Lucault, gyvenanti Prancūzijoje, yra parašiusi knygą "Atžalos neauga ant nudžiūvusių medžių". Joje rašoma apie gyvenimą Sov. Sąjungoje ir Lietuvoje, kur autorė sukūrė savo šeimą. "T2" 1981 m. 47-50 nr. buvo spausdintos ištraukos iš jos knygos. Ten buvo išreikšta abejonė dėl autorės "nudžiūvusių medžių" sąvokos taikymo sovietų okupuotai Lietuvai. 1982 m. pabaigoje autorė atsiumė "T2" redakcijai laišką, kuriame rašo:

"Jau seniai rengiausi rašyti Jums laišką ir pasakyti, kad esu labai dėkinga už savo metu jūsų spausdintu vertimu iš mano knygos "Atžalos neauga ant nudžiūvusių medžių". Deja, knygos platinimo darbas, kurį atlieka aš pati, kliudė tai padaryti anksčiau. Šia proga norėčiau išsklaidyti jūsų abejonę. Knygos pavadinime minimas nudžiūvęs medis, aišku, nėra Lietuva. (Toks sugretinimas yra atleistinas, nes kiti manė, kad jis reiškia Sov. Sąjungą. Sulčių stoka čia galbūt yra aki-vaizdi, bet ne čia esmė). Kaip jau daug kartų esu aiškinusi, priminsiu dar kartą, tikėdamasi, kad man tai atleisite.

Daugeliui mano knyga yra informacijos šaltinis apie kasdieninį gyvenimą Sov. Sąjungoje. Tai tiesa, bet ne vien tik tai. Kitiems mano knyga padėjo atrasti pačią Lietuvą. Tai svarbu, bet čia neviskas. Mano įsitikinimu, ši knyga yra atviras laiškas lietuviui ("manajam"). Tai aspektas, kuris, mano nuomone, geriausiai pavyko. Atžalos ir medžio palyginimas visų pirma yra mudviejų bendro kelio istorija. Ja norėjau pasakyti, kad atžalos ir medžio jungtis yra taip pat meilės istorija, kuri tėra galima, jeigu medis išlieka gyvas..."

Mireille Lucault

MAIRONIS IR MATULIONIS

Ačiū už originalią mintį — Maiironi tautos kuniga. Tai gražus taškas Maiironio metų minėjimui.

Pamažų skaitau knygą apie nemarų mirtingąjį arkiv. T. Matulionį. Tai viena skaisčiausių asmenybių lietuvių religiniam pasauliui. Jūsų puišus veikalas tai vaizdžiai paryškina.

Bern. Brazdžionis, Vista, Kalif.

KNYGOS

Kai rašote "T. Žiburiuso" apie naujai išleistą knygą, pažymėkite kur jas galima gauti — adresu ir kainą. Pvz. norėjau užsisakyti kun. J. Prunskio knygą anglų kalba apie Sibiro lietuvių, bet neradau nei adreso, nei kainos. Noriu duot paskaitytį ja lietuviams, kurie nebesupranta lietuviškai (jaunimui), o taip pat ir kanadiečiams.

J. S., Vancouver, B.C.

Red. pastaba. Jau nebe pirmą kartą rašoma. Galimas dalykas, kad į leidėjų adresu net nekreipia dėmesio ir redakcija, bet dažniausiai atsistose knygose leidėjų adresai nebūna paminėti. Taip pat nevisuomet būna pažymėtos ir kainos. Didesnės gyvenvietės lietuvių naujas knygas nusiperka spaudos kioskuose arba pas platintojus. Jiems leidėjų adresai nereikalingi, bet gyvenantiems mažose vietovėse tai būtina informacija.

IŠ ABIEJŲ PUSIŲ

Nevisi žydai 1940 m. sutiko Raudonąją Armiją su raudonomis rožėmis ir nevisi lietuviai prisidėjo prie žydų naikinimo, kai hitlerinis Reichas užgriuvo Lietuvą. Visuotinio pobūdžio vieni ir kiti kaltinimai neturi pagrindo. Abiejose pusėse buvo išgamy.

Griebiate į nagą "kalkinius" spaudos bendradarbių. Žinoma, kad siuntinėjimas tuo paties straipsnio ar aprašymo keliu laikraščiam yra nepageidaujamas. Kokių dalykų yra pilna JAV lietuvių spaudo.

Jurgis Pyragas

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

NAMAI	OKIAI	ZEMĖ
Antanas Genys	231-2839	
Juozas Gudas	270-5256	
Vacys Žizys	232-1990	

Ištaigos (416) 233-3323

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ANAPILIO SODYBOS RŪPESČIAI

Paprastai organizacijų metiniai pranešimai daromi žodžiu, tai juos aprašant spaudoje yra lengva ką nors praleisti ar nepaminėti. Ta prasme norima papildyti "T2" 1982 m. 52 nr. išspausdintą Anapilio korporacijos metinio susirinkimo aprašymą "Anapilio sodybos rūpesčiai".

A. R. pažymėjo, kad susirinkimas įvertino Sv. Jono lietuvių kapinių komisijos darbą ir išvardino keletą jos narių. Visi komisijos nariai, pasiskirstę darbo sritimis, su atsidėjimu atlieka savo pareigas. Šiame papildyme norima tai pažymėti ir išvardinti tuos, kurių pavardeš minėtame aprašyme nebuvo paminėtos.

Kapinių vaju vykdo D. Keršienė ir B. Norkus, kuris yra ir komisijos išdinininkas. Vajus vyksta sėkmingai — nuosirdžiausia padėka visiems aukotojams. Kapinių priežiūra rūpinasi A. Aulinskas. Pr. Ališauskas, J. Jasinevičius, L. Rudaitis, kuris yra komisijos ir posėdžių sekretorius, atliko visus naujai laidojimo sekcijai paruošti darbus, o V. Montvila, be jokio atlyginimo, sudarė planus ir įvykdė matavimus. Sunkiausias darbas yra administratorių — Pr. Ališausko ir J. Jasinevičiaus — jiems tenka diena iš dienos patarnauti žmonėms. Kapinių revizijos komisiją sudaro — P. Augaitis, F. Urbonienė ir A. Šimonėlienė.

J. A.

LĖŠOS VEIKLAI

Mano apskaičiavimu, Kanados ir Amerikos lietuviai kasmet švenčiant ir kitų progų pasveikinimų atvirukams, neskaityti pašto ženklų, išleidžia apie ketvirtį milijono dolerių.

Visi tos rūšies atvirukai yra spausdinami grynai prekybiniais sumetimais bendrovių, nieko bendro neturintys su krikščionių religijom. Kartais jos net griaučia religiją. Apsukrūs šios rūšies prekybos žmonės prieš 10 metų bendė perkelti atvirukų prekybą net į vakariečius pamėgdžiojančią Japoniją.

Viena visiems žinoma geresnės rūšies atvirukų bendrovė Kanadas City kasdien pagamina apie 10 milijonų atvirukų vien tik Amerikos rinkai. Tai didelė prekyba. Tai pati bendrovė taipogi gamina kalėdinės žvakės ir kitus švenčių reikmenis. UNESCO organizacija, suprasdama pelno motyvus, taipogi skleidžia savo gamybos kalėdinis atvirukus taikos vardu, mažai ką bendro turinčius su mūsų demokratija, žmoniškumo principais ir krikščionybė.

Turint galvoje, kad atvirukų prekyba yra pelninga, lietuviai su kitais baltiečiais turėtų apie tai rimčiau pagalvoti. Tuo reikalu turėtų susirūpinti lietuviškos organizacijos ir spauda. Atvirukai turėtų būti spausdinami lietuvių ir anglų kalbom pagal pareikalavimą, plačiai reklamuojami ir iš anksto platinami. Sėkmingai išplėsta veikla per kelerius metus padidint lietuviškų organizacijų pajamas keliais milijonais dolerių. Apytikriai skaičiuojant, šios pajamos pilnai galėtų finansuoti lietuviškos gimnazijos išlaikymą.

K. A., Calgary, Alta.

Šypsenos

Studentas ir profesorius

Studentas, atsisveikindamas su garsiuoju Berlyno klinikos profesorium dr. Freiriku: — Pone profesoriau, už visą, ką aš dabar žinau ir moku, esu labiausiai jums dėkingas.

Profesorius, ranka mostelėjęs, tarė:

— Tik taip nepasakyk savo darbovietėje, nes tai gali mane sukompromituoti!

• Kupranugariai geria retai ne todėl, kad neturi pinigų (dr. J. Adomavičius).

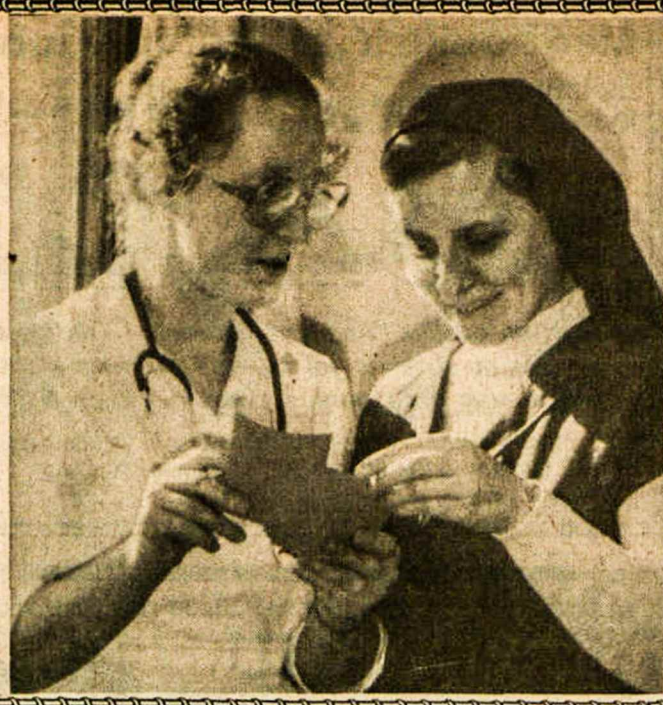
Kristui reikia bendradarbių.

Gal Jis kviečia tave?

Jei nori sužinoti, kaip gyventi pilnai prasmingu gyvenimu, rašyk:

Sesuo M. Margarita, Immaculate Conception Convent, Putnam, Ct 06260, USA.

Gal nežinojai, kad yra lietuvačių vienuolija, kuri veikia Amerikoje ir Kanadoje?

Pavydas - slapta žaizda

Kaip jį pastebėti ir kovoti su juo

Santrauka pasikalbėjimo su socialiniu psichologu profesorium Maury Silver, išspausdintu "U. S. News & World Report" 1982. XI. 1.

Pavydas yra yda, kuri liečia asmenį, jaučiančius pažeminimą kito asmens pasiekimu, kurio jie patys norėtų. Tada jie reaguoja, žemindami tą asmenį ar jo pasiekimus, kad išlygtų savo pozicijos. Tai universalus jausmas, naikinantis šeimos ir draugiškus santykius.

Aristotelis sako, kad pavydas yra nuodėmė prieš brolių. Tai reiškia, kad jį greičiausiai jausite pavydą asmeniui, kuris yra labai panašus į jus. Taigi pavydas yra blogas jausmas, kuris panašus asmens sėkmės atveju. Bet jis turi būti pagrįstas. Jeigu pvz. jūs išsielidiate, kai kolega apgaulingai pasiekė laimėjimą, tai nėra pavydas, o teisingas pasipiktinimas.

Pavydas gali prisidėti daugeliu jausmų. Žmonės dažnai negali pasakyti, ar jie yra teisingai pasipiktinę, ar pavydūs. Analizuojant pavydą, matyti, kad jis pasireiškia kito asmens žeminimu. Gali būti žodinis pažeminimas ar jo darbo klaidymas. Taip pat jis gali būti širdyje slėpiamas. Juk paprastai nesakoma: "Jūs nesate labai gabūs". Tai būtų jau per daug aišku.

Pavydas gali pakeisti dviejų asmenų santykius. Pvz. kai jūs draugė laimėjo didelę premiją, jums atrodo labai žavi. Dabar ji jums atrodo netokia įdomi arba net nuobodi. Arba kai asmens pasiekimo atveju pradedate vengti jo. Tada, tiesa, nėra tiesioginio pažeminimo, bet reiškiasi pavydas, kurio galbūt net neįjaučiate.

Pavydas taip pat gali nustatyti augštesnius reikalavimus tam tikram asmeniui. Profesorių pvz. gali įvertinti studento darbą B plus, nors anksčiau būtų davęs A minus. Žinoma, kai tam nėra pagrindo. Tuo atveju reiškiasi pavydas. Jeigu kas nors yra įrodęs savo gabumus, augštesni reikalavimai gali būti pateisinami. Jeigu mokymas yra profesoriaus tikslas, negalime sakyti, kad jis yra pavydas. Pavydas viršina.

Nekreipk dėmesio

Vienas turėjęs svajojo apie kancelerio vietą. Norėdamas sužinoti karaliaus Žygimanto Senojo nuomonę apie tai, jis kartą pasakė:

— Žmonės plepa, kad aš būsiu kancleriu. — Žygimantas Senasis atsakė:

— Maža ką žmonės plepa, bet tu jį tai nekreipk dėmesio...

Žvilgsnių kalba

— Tik įsivaizduokite — vakar autobuse konduktorius taip žiūrėjo į mane, lyg aš neturėčiau bilieto.

— O tu ką?

— Nieko. Aš ir toliau žiūrėjau į jį taip, lyg turėčiau bilietą.

Parinko Pr. Alš.

kas gali blogiau vertinti savo konkurencinio tarnautojo darbą.

Nėra pavydas, kai asmuo energingiau bando ką nors pasiekti. Atkaklesnis ko nors siekimas yra tradicinis būdas paversti pavydą varžybos ar rungtyniavimu. Kitas būdas yra kreipti dėmesį į kitų laimėjimus kaip priemonę nustatyti savo trūkumus. Tai neturėtų vesti į pavydą. Ši laikysena gali pasireikšti paprastu susižavėjimu, nors ir nuspallvintu liūdesio ar depresijos. Bet depresija dėl kito pasiekimo nėra pavydas, nebent bandoma pažeminti kitą.

Pavydas pažemina abi puses. Tai yra nuodėmė prieš žmones, labiausiai panašius į jus — dažnai draugus ir šeimos narius. Tuo metu, kai turėtume dalintis jų džiaugsmu, jūs juos atstumiate. Tai yra pavydas asmens savybė, blogesnė už gašlumą, gorbšumą, nesąikingumą valgant ar geriant ar bet kokią kitą didžiąją nuodėmę. Tai reiškia, kad jūsų draugo pasiekimas suerzino ir pažemino jus. Jūs negalite sakyti, kad jo pasiekimas neįliečia jūsų.

Kartais pavydas veda į smurtą. Vokiečių sociologas Helmut Schoeck surinko laikraščių straipsnius, kuriuose žmonės yra prisipažinę, ką jie yra padarę iš pavydo, įskaitant žmogžudystę. Kartojasi Seno-

jo Testamento istorija apie Kainą, nužudžiusį Abelį, kurio auka labiau patiko Dievui.

Kaikurie filosofai, kaip Schoeck, mano, jog visos revoliucijos ir socialinius lūžius yra sukėlus pavydas. Kitos panašios teorijos mano, kad maištai ir revoliucijos įvyksta, kai žmonės pavydi savo viršininkams. Tuo tenka abejoti. Revoliucija yra moralinis klausimas. Jeigu manome, kad "žemesnieji" turi pripažinti savo vietą ir sutikti, jog jų viršininkai tikrai yra už juos "augštesni", tai revoliuciniai-kai yra pavydūs. Jeigu manome, kad su "žemesniais" ne teisingai elgiamasi, tai jų atsakymas yra teisingas pasipiktinimas.

Pavydą kontroliuoti padeda patikrinimas ar esame pavydūs, ar ne. Pastebėję, kad esame pavydūs, nes'linkę žeminti kitą, jau galime pavydą kontroliuoti.

Kai tampate pavydo taikiniu, galima bandyti parodyti, kad kitą labai vertinate. Galite pareikšti, jog tas asmuo padėjo jums pasiekti laimėjimą, galite kviesti drauge pasidžiaugti laimėjimu. Tai subtilūs dalykai, bet patraukdami žmones į savo pusę ir leidami jiems dalintis savo pasiekimu, jūs pakeliate juos augstyn ir išvengiate įtamos, kuri gali pakenkti geriems santykiams.

Paruošė: J. Str.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.

2 Jane St., suite 303

Toronto, Ontario

M6S 4W3

Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:

įstaigos (416) 762-7393

namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B

3031 Bloor St. W., Suite 200

prie Royal York

Toronto, Ontario

M8X 1C5

Telefonai:

įstaigos (416) 231-4138

namų 249-2637

1983 metų
EKSKURSIJOS
VILNIUS arba
VILNIUS ir kiti Europos miestai

Gegužės	14	Rugpjūčio	18
Birželio	16	Rugsėjo	1
Birželio	30	Rugsėjo	15
Rugpjūčio	11	Rugsėjo	29

Galima važiuoti 8 dienom arba ilgesniam laikui grupėje arba paskirai. Grupės gegužės 14, birželio 30 ir rugsėjo 1 lydesiu aš pats; norintiems galėsiu nupirkti automobilius. Smulkesnių žinių teirautis čia žemiau nurodytu adresu ir telefonu

Visais kelionių

reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

V. BAČENAS
All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ontario M6P 1A5

TORONTO

Lietuvių tautodailės popietė įvyks sausio 16, sekmadienį, 12.30 v.p.p., didžiojoje Anapilio salėje (programą žiūr. skelbime).

Tėvų diena Maironio mokykloje — sausio 22, šeštadienį. Tėvai turės progos susipažinti su mokyklos programa bei mokytojais. Mokinių pažymėjimai nebus siunčiami į namus. Mkiečiame tėvus ateiti į mokyklą, susitikti su auklėtojais ir atsiimti vaikų pažymėjimus paskirtu laiku. Tėvai kurių pavardės prasideda raidėmis A iki G 10.30-11.00, H iki P 11.00-11.30, R iki Ž 11.30-12.00. Mokiniai bus paleisti 12.15 v.p.p. Vedėja

Simon's kelionių įstaigos savininkai Audronė ir Vytas Siminavičiai nuo š. m. sausio 10 iki 24 dienos yra išvykę atostogų į Nassau. Tomis dienomis jų įstaiga uždaryta. (Skelb.).

Važiuojantiems į Detroitą su Toronto lietuvių ledo ritulio komanda užsakytas autobusas. Iš Toronto jis išvažiuos sausio 28, penktadienį, ir grįš sausio 30, sekmadienį, po pietų. Norima, kad prisidėtų ledo ritulio entuziastai ir savo dalyvavimu paremtų Toronto lietuvių komandą. Teirautis pas Algį Rimkų 769-8619 arba Stasį Stončių 255-4758.

Apie palikimus ir testamentų sudarymą paskaitą skaitys adv. Algis Pacevičius š. m. sausio 30, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namų Gedimino pilies menėje. Klausytojai bus supažindinti su Ontario prov. palikimų įstatymais ir naujaisiais pakeitimais, liečiančiais palikimų persiuntimą giminiams į okupuotą Lietuvą.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso atstovai atvyks į Torontą š. m. liepos 16 ir 17 d.d. Tam savaitgaliui yra planuojamas miesto žymybių lankymas, susitikimas su Toronto lietuvių jaunimu, koncertas ir šokiai, iškilmingos pamaldos ir gegužinė Toronto saloje. Tokia programa paruošti reikia daug talkininkų. KLJS valdyba kviečia visus prisidėti prie numatytų darbų, kad laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo atstovai išvyktų iš Toronto su gerais įspūdžiais. Galintieji ateiti į pagalbą prašomi skambinti Jurgiui Valaičiui 237-0206.

Patikslinimas. Š. m. "T2" 1 nr. Kanados įvykių skyriuje vietoje "Ontario premjeras" turėjo būti Kvebeko. To pat numerio turinyje vietoje "premiuotasis filmas" turėjo būti "premiuotinas".

Tarptautinės organizacijos "Christian Solidarity" Austrijos padalinys praėjusių Kalėdų proga suorganizavo atvirukų bei laišku rašymą persekiojamiems Lietuvos tikintiesiems "Weihnachtsgruesse nach Litauen". Jis sudarė sąrašą 38 asmenų, daugiausia kunigų, su adresais ir jį paskleidė savo nariams. Taip pat buvo paskleistas tekstas laiško, skirto sovietiniam religinių reikalų įgaliotiniui P. Anilioniui. Jame pasisakoma prieš religijos persekiojimą, prašoma respikuoti žmogaus teises ir paleisti kalinamus lietuvius dėl religinių įsitikinimų. Minėti adresai ir laiško teksto nuorašas yra gauti "T2" redakcijoje.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKES ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytų adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

A.a. p. Šedienė mirus, vietoj gėlių jos atminimui paaukojo \$20 "T. Žiburiams" Vanda ir Jurgis Demikiai.

A. Supronas, "T2" bendradarbis, su dukra ir jos vyru per penkias savaites aplankė Graikiją, Egiptą ir Izraelį, domėdamiesi ypač istoriniais ir meno paminklais.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį KLB Oakvillės apylinkė paminės specialiu pobūviu vasario 12, šeštadienį, Anapilyje. Numatyta kultūrinė programa su pramogine dalimi. Apylinkėi pirminkauja J. Žiūraitis.

VLIKo sveikinimas Kalėdų ir N. Metų proga, išsiųstas 1982 m. gruodžio 21 d., "T2" gautas 1983 m. sausio 10 d. Jame pareikiama: "VLIKas, bekompromisiškai skelbdamas suverenines Lietuvos atstatymo, su visa energija ir pasiryžimu tęs ir toliau Lietuvos laisvini mo darbą. To darbo sėkmingiausiai įvykdymui reikalinga visų lietuvių, pavergtos Lietuvos ir laisvojo pasaulio pagalbos. To mes tikimės, to mes laukiame ir, visi bendrai dirbdami, pasieksime savo tikslą — laisvą ir nepriklausomą Lietuvą".

Toronte ir kituose Kanados miestuose lankėsi iš okupuotos Lietuvos akademikas Vytautas Statulevičius, fizikos matematikos mokslų daktaras, Vilniaus un-to profesorius, kompartijos narys nuo 1953 m. Skaitė paskaitas keliuose Kanados universitetuose, jų tarpe ir Yorko un-te Toronte. Informacinį straipsnį apie jį parašė Yoko un-to prof. Lee Lorch komunistiniame savaitraštyje "Tribune". Ten jis išgyrė komunistinę santvarką. Okupuotoje Lietuvoje V. Statulevičius yra propagandinės ateistų organizacijos "Žini ja" Vilniaus skyriaus valdybos pirmininkas, o jo pavaduotojas — E. Juškys, kurį laiką tarnavęs Sov. Sąjungos ambasadoje Vašingtone. — Toronte iš okupuotos Lietuvos taipgi lankėsi biologas V. Adomaitis ir kompozitorius A. Bražinskas.

Mirus a.a. Aleksandrui Byszkiewicz, "Aitvaro" teatro režisores vyrui, jį pagerbdami, vietoje gėlių, paaukojo "T. Žiburių" paramai \$80: S. A. Grigaliūnai, Irena Kairienė, V. L. Kybartai, J. Pacevičienė, A. M. Vasiliauskai, G. V. Butkiai, A. R. Pacevičiai, Gražina Pacevičiūtė-Carruthers.

PADĖKA

Nuosirdžiai dėkoju rengėjom ir viešiom, kurios suruošė man-tokį šaunų mergvakarį. Ypatingą padėką už įdėtą pastangas ir dalyvavimą reiškiu ponioms: E. Senkuvienėi, V. Balsienėi, L. Kybartienei, V. Pabedinskienei, O. Gailiūnaitėi, B. Stankaitienei, R. Karasiejienei, G. Slabosevicienei, I. Matus ir S. Jankauskaitei.

Visoms labai dėkinga —

Danguolė Kairienė

PADĖKA

Nuosirdi padėka už man suruoštą malonų mergvakarį visoms rengėjom ir dalyvėms. Ypatingas ačiū p. Vingelienėi ir p. Stravinskienei už pobūvio organizavimą. Taip pat nuosirdžiai dėkojame už visas jūsų dovanas, kurios mums abiem yra labai vertingos ir naudingos vedybiniam mūsų gyvenimui.

Visiems dėkinga —

Dalia Vaškevičiūtė

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p., Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

